

Europeiska unionens officiella tidning

C 318

fyrtiosjunde årgången

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

22 december 2004

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Meddelanden

.....

II Förberedande rättsakter

Regionkommittén

55:e plenarsession den 16–17 juni 2004

2004/C 318/01	Yttrande från Regionkommittén om "Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning"	1
2004/C 318/02	Yttrande på eget initiativ från Regionkommittén om "Lågprisflygen och den lokala och regionala utvecklingen"	7
2004/C 318/03	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: 'Moderniserade sociala trygghetssystem för fler och bättre arbeten – en heltäckande strategi för att göra det lönsamt att arbeta'"	12
2004/C 318/04	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om fastställande av riktlinjer för andra omgången av gemenskapens initiativ Equal rörande transnationellt samarbete för att främja nya sätt att bekämpa alla former av diskriminering och ojämlikheter i förbindelse med arbetsmarknaden 'Fri rörlighet för goda idéer'"	15
2004/C 318/05	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om främjande av kooperativa föreningar i Europa"	17

2004/C 318/06	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster"	19
2004/C 318/07	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om e-förvaltningens roll i Europas framtid"	22
2004/C 318/08	Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om icke begärd kommersiell kommunikation eller så kallad skräppost"	24
2004/C 318/09	Yttrande från Regionkommittén om "Kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Framtiden för europeisk lagstiftning på det audiovisuella området"	27
2004/C 318/10	Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till rådets beslut om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2005–2010"	30

II

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

55:e PLENARSESSION DEN 16–17 JUNI 2004

Yttrande från Regionkommittén om ”Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning”

(2004/C 318/01)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Europeiska kommissionens meddelande om tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning (KOM(2004) 107 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 18 februari 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i detta ärende,

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 27 januari 2004 att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att förbereda yttrandet,

Regionkommitténs yttrande om ”Den europeiska regionalpolitikens struktur och mål i samband med utvidgningen och globaliseringen – en första diskussion” (CdR 157/2000 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande ”Andra lägesrapporten om den ekonomiska och sociala sammanhållningen” (CdR 74/2001 fin) ⁽²⁾,

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande ”Första lägesrapporten om den ekonomiska och sociala sammanhållningen – Slutsatser och kommande steg” (CdR 101/2002 fin) ⁽³⁾,

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande ”Andra lägesrapporten om den ekonomiska och sociala sammanhållningen” (CdR 391/2002 fin) ⁽⁴⁾,

Regionkommitténs yttrande på eget initiativ om territoriell sammanhållning av den 10 april 2003 (CdR 388/2002 fin) ⁽⁵⁾,

Regionkommitténs förberedande rapport om ”Förvaltningen och förenklingen av strukturfonderna efter 2006” (CdR 389/2002 fin) ⁽⁶⁾,

det utkast till yttrande (CdR 120/2004 rév. 1) från utskottet för territoriell sammanhållningspolitik (COTER) som antogs den 5 maj 2004 (föredragande: Vito D'Ambrosio, regionpresident i Marche (IT-PSE) och Michael Schneider, statssekreterare i delstaten Sachsen-Anhalt med ansvar för federala frågor och Europafrågor (DE-PPE)),

⁽¹⁾ EGT C 148, 18.5.2003, s. 25.

⁽²⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 27.

⁽³⁾ EUT C 66, 19.3.2003, s. 11.

⁽⁴⁾ EUT C 256, 24.10.2003, s. 13.

⁽⁵⁾ EUT C 244, 10.10.2003, s. 23.

⁽⁶⁾ EUT C 256, 24.10.2003, s. 1.

Europeiska kommissionens meddelande: "EU:s grannskapspolitik – riktlinjer" av den 12 maj 2004, och av följande skäl:

Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning ger ytterligare underlag för förslag om hur den europeiska sammanhållningspolitiken skall utformas efter 2006 mot bakgrund av EU:s utvidgning.

ReK har uppmanats att yttra sig om Europeiska kommissionens alla förslag till strukturfondsbestämmelser, vilka offentliggörs i juli i år.

En central riktlinje för kommitténs bedömningar är fortfarande målsättningen i artikel 158 i EG-fördraget att stärka den ekonomiska och sociala sammanhållningen för att främja en harmonisk utveckling inom hela gemenskapen. Det viktigaste bidraget för att stärka de regionala och lokala myndigheternas roll i EU är att minska utvecklingsskillnaderna i de olika regionerna liksom de mest missgynnade områdenas eftersläpning.

Utkastet till konstitution förstärker målet om sammanhållning genom att införa en territoriell dimension, som Regionkommittén begärt vid upprepade tillfällen.

Analysen visar tydligt att regional- och strukturpolitiken även i framtiden måste vara en gemensam uppgift för såväl medlemsstater som för lokala och regionala myndigheter samt för Europeiska unionen,

De insatser som redan gjorts bör få en fortsättning, med målet att minska eftersläpningar i konkurrenskraft och att se till att de faktorer som bidrar till konkurrenskraft får en bättre geografisk fördelning.

Vid sin 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni) antog Regionkommittén följande yttrande:

Regionkommitténs ståndpunkt

Europeiska unionens engagemang för att minska de socioekonomiska skillnaderna i den utvidgade unionen. Regionkommittén har ända från början givit sitt stöd till denna inriktning, eftersom den innebär solidaritet med de nya medlemsstaterna.

Allmänna kommentarer

1. Regionkommittén välkomnar "Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning". Denna rapport är liksom Andra rapporten ett uttömmande dokument som ger detaljerad information framför allt om de politiska riktlinjer som EU följer.

2. Regionkommittén anser att positiva resultat har uppnåtts under senare år när det gäller sammanhållningen och att Europeiska unionens regionalpolitik har fått positiva konsekvenser för gemenskapens ekonomiska och sociala sammanhållning i stort. Kommittén vill också erinra om att den sammanhållningspolitik som anges i fördragen är det tyngst vägande och mest relevanta instrumentet för att genomföra principerna om solidaritet och samarbete, och alltså utgör en av de viktigaste hörnstenarna i integrationen av unionens folk och territorier.

3. Kommittén noterar att Europeiska unionens befolkning efter utvidgningen kommer att ha ökat från 380 miljoner (EU-15) till 454 miljoner (EU-25) eller 485 miljoner (EU-27) invånare. Denna befolkningsökning på ungefär 20 % sker parallellt med en ökning av EU:s BNP med 5 %. BNP per capita kommer att minska med 12,5 %. Mer än 123 miljoner EU-medborgare kommer att bo i regioner med eftersläpande utveckling, vilket skall jämföras med dagens 84 miljoner.

4. ReK välkomnar att EU:s sammanhållningspolitik prioriterar de nya medlemsstaterna, vilket utgör en bekräftelse på

5. Kommittén noterar att man i den tredje sammanhållningsrapporten tydligt framhåller att en rad socioekonomiska problem i regionerna i EU:s tidigare 15 medlemsstater kommer att finnas kvar även i framtiden. Detta gäller till exempel regioner med eftersläpande utveckling när det gäller BNP per capita, hög arbetslöshet, låg ekonomisk tillväxt, begränsade investeringar i FoU och avsaknad av utländska direktinvesteringar, för att bara nämna några.

6. Kommittén vill påpeka att i ett EU med 25 medlemsstater kommer den bristande socioekonomiska balansen att bli ännu allvarligare. Därför måste man utforma en politik för territoriell, social och ekonomisk sammanhållning som beaktar globaliseringens effekter på ekonomin och dess konsekvenser i samband med den ökande avregleringen av den internationella handeln.

7. ReK hävdar att sammanhållningspolitikens regionala dimension i dag är viktigare och mer aktuell än någonsin tidigare för en harmonisk utveckling av unionen som helhet, eftersom den bidrar till en starkare social och ekonomisk sammanhållning, helt i linje med artikel 158 i EG-fördraget. ReK vill dessutom påminna om vikten av att systematiskt beakta den regionala dimensionen vid utformningen av gemenskapspolitiken och den nationella politiken.

8. Regionkommittén stöder förslagen om att stärka partnerskapet och samarbetet mellan lokala, regionala och nationella instanser samt instanser på gemenskapsnivå i samband med programplanerings-, genomförande- och utvärderingsprocessen inom strukturfonderna och Sammanhållningsfonden, och uppmanar kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna att utnyttja möjligheten att ingå trepartsavtal i de fall det är lämpligt.

9. Kommittén konstaterar dessutom att förverkligandet av målsättningen i Lissabonstrategin inte har följt den tidsplan som ställts upp.

Resurser för den framtida sammanhållningspolitiken

10. Regionkommittén anser att kommissionens finansieringsförslag – 0,41 % av BNI (kan ökas till 0,46 % om stöd till landsbygdsutveckling och fiske inräknas) – som anger en budget på 345 miljarder euro för finansiering av de tre målen (78 % till "konvergensmålet", 18 % till målet om regional konkurrenskraft och sysselsättning och 4 % till territoriellt samarbete) är en godtagbar kompromiss för den framtida sammanhållningspolitiken.

11. Om man skall kunna genomföra en sammanhållningspolitik som motsvarar EU:s ambitioner mot bakgrund av Lissabonstrategin, anser kommittén dessutom att man inte kan avsätta mindre än 0,46 % av BNI, vilket man redan gjorde 1999 i det dåvarande EU med 15 medlemsstater.

12. Kommittén ställer sig bakom kommissionens åsikt att den budget som kommissionen föreslår bör räcka för att upprätthålla stödet till regionerna i dagens EU-medlemsstater och för att samtidigt bistå de nya medlemsstaterna på jämlik grund, under förutsättning att man kan garantera att resurserna fördelas på ett rättvist sätt och koncentreras på de allvarligaste problemen.

13. Kommittén ser positivt på att man när det gäller finansiella transfereringar till de nya medlemsstaterna bibehåller ett absorptionstak på 4 % av den nationella BNP och att de resurser som överförs som en del av den gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitiken beaktas i den kalkylen.

Konvergensmålet (1) – att skapa tillväxt och sysselsättning i de minst utvecklade medlemsstaterna och regionerna

14. Regionkommittén välkomnar förslaget i sammanhållningsrapporten att det nya "konvergensmålet" skall omfatta regioner (på NUTS II-nivå) med en BNP per capita understi-

gande 75 % av EU-genomsnittet samt regioner som berörs av den så kallade statistiska effekten.

15. ReK välkomnar också att de nuvarande bestämmelserna för mål 1 i stor utsträckning bibehålls och att de skall tillämpas i hela den utvidgade unionen.

16. Kommittén stöder förslaget att Sammanhållningsfonden skall omfattas av det nya "konvergensmålet". Det gäller tillämpningen av 90 %-kriteriet för urval av medlemsstater som är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden och kopplingen mellan "konvergensmålsprogrammen" och sammanhållningsfondsåtgärderna för utveckling av infrastrukturen. Eftersom Sammanhållningsfonden kommer att finansieras inom ramen för "konvergensmålet", måste resursöverföringar från denna fond beaktas i samband med att övriga "konvergensmålsresurser" fördelas. För de medlemsstater som i framtiden inte kommer att vara stödberättigade till följd av utvidgningen kan en politisk lösning endast nås medlemsstaterna emellan.

17. Kommittén yrkar på att fördelningen av resurser mellan medlemsstaterna enligt ett nytt mål 1 skall ske på basis av objektiva och överskådliga kriterier som bygger på problemen och behoven i stödregionerna. Det koncept som angavs vid toppmötena i Berlin och Köpenhamn för den aktuella finansieringsperioden bör på det hela taget användas även i framtiden. Regionalt välbefinnande och arbetslöshet bör dock beaktas i högre grad än i dag.

Den statistiska effekten

18. Regionkommittén noterar att 17 regioner med ca 19 miljoner invånare enligt aktuella uppgifter från Europeiska kommissionen skulle mista det "traditionella" mål 1-stödet av den enda anledningen att EU:s genomsnittliga BNP per capita sjunker som en konsekvens av utvidgningen (den så kallade statistiska effekten).

19. Kommittén välkomnar kommissionens förslag att försöka hitta en lösning för dessa regioner inom det nya "konvergensmålet".

20. Kommittén noterar kommissionens förslag att det "tillfälliga stödet" till regioner som släpar efter i utvecklingen och som berörs av den statistiska effekten upphör i slutet av 2013. Kommittén vill dock framhålla att likabehandlingsprincipen medför att de berörda regionerna inte automatiskt utesluts från en eventuell infasning i det nya målet om konkurrenskraft och sysselsättning under finansieringsperioden efter 2013. En eventuell infasning under finansieringsperioden efter 2013 bör bygga på den då aktuella socioekonomiska situationen.

21. Kommittén anser att det förslag som kommissionsledamot Michel Barnier lagt fram är en godtagbar kompromiss: Enligt förslaget skall dessa regioner i början av den kommande finansieringsperioden ha rätt till 85 % av den finansieringsintensitet som anges för de "klassiska" mål 1-regionerna, och i slutet av finansieringsperioden till 60 % av resurserna. Detta är godtagbart om tillräcklig finansiering ges i enlighet med kommissionens förslag i budgetplanen för 2007–2013. De mål som kommissionen har satt upp hindrar dock inte att man i ett framtida förslag till förordning skulle kunna ge möjlighet till ett hundra procentigt stöd i de fall mål 1-regionerna inte utnyttjar stödet. Dessa belopp skulle kunna ingå i en reserv som kunde fördelas inom varje medlemsstat i mitten av programperioden 2007–2013.

Statligt stöd

22. Regionkommittén noterar Europeiska kommissionens förslag att de regioner i de gamla och nya medlemsstaterna som faller under det nya "konvergensmålet" även fortsättningsvis bör kunna få statligt stöd i enlighet med artikel 87.3 a i EG-fördraget.

23. Kommittén kräver att de regioner som drabbas av den statistiska effekten skall falla under artikel 87.3 a under hela stödperioden.

24. Regionkommittén anser att regioner som uppvisar naturliga effekter (de s.k. infasningsregionerna) skall övergå från att omfattas av artikel 87.3 a till att omfattas av artikel 87.3 c under stödperioden.

(2) Målet om konkurrenskraft och sysselsättning

25. Regionkommittén ställer sig bakom kommissionens förslag att inrätta ett mål för alla regioner som inte faller under klassificeringen inom "konvergensmålet", och att regioner med omfattande socioekonomiska problem och betydande strukturella anpassningsbehov som bör definieras utifrån enhetliga kriterier skulle kunna få särskild uppmärksamhet. ReK understöder också förslaget att det nya målet omfattar det regionala territoriet i sin helhet.

26. Kommittén stöder kommissionens beslut att basera stöd inom ramen för det nya målet om "konkurrenskraft och sysselsättning" på en angreppsmetod som inbegriper hela de regionala territorierna och bygger på inslag i Lissabon- och Göteborgsstrategierna, utan att man glömmer bort tjänsterna i allmänhetens intresse. Antalet möjliga åtgärder måste dock utformas så att det fortfarande finnas handlingsutrymme att bevara mångfalden i och skillnaderna mellan de europeiska regionerna i en integrerad regionalpolitisk satsning.

27. Med hänvisning till Lissabonstrategin anmodar Regionkommittén kommissionen att sprida information om och dra nytta av de positiva erfarenheter som tidigare gjorts i samband med nya åtgärdsprogram, som vägledning för åtgärder inom

ramen för "innovationer och kunskapsekonomin", så att man slipper behöva drabbas av samma barnsjukdomar ännu en gång.

28. Kommittén ställer sig bakom att regioner som inte längre är stödberättigade enligt det nya konvergensmålet på grund av den positiva utveckling som ägt rum i regionen nu kommer att ingå i det nya målet om "konkurrenskraft och sysselsättning", under rubriken "infasning". Kommittén begär att de regioner som på naturlig väg överskrider 75 % av den genomsnittliga BNP per capita i EU med 15 medlemsstater blir föremål för ett förfarande i likhet med det som inrättades under samma omständigheter under perioden 2000–2006. Detta skulle göra stödfördelningen flexiblare, för att stärka den ekonomiska utvecklingen i de regioner som konvergerar på grund av den naturliga effekten.

29. Kommittén godkänner kopplingen mellan den europeiska sysselsättningsstrategin och insatserna inom ramen för Europeiska socialfonden och påpekar att regionerna och de lokala myndigheterna i enlighet med subsidiaritetsprincipen i större utsträckning bör engageras i programplaneringen och genomförandet av åtgärderna inom ramen för Europeiska socialfonden. Dessa åtgärder bör ligga i linje med de europeiska sysselsättningsstrategierna och de nationella handlingsplanerna för sysselsättning. De bör också ligga i linje med andra regionala planer som har en inverkan på den regionala arbetsmarknaden och omfatta initiativ som för närvarande genomförs inom ramen för Equalprogrammet.

30. ReK begär att resurserna inom det nya konkurrensfrämjande programmet skall fördelas mellan medlemsstaterna på basis av objektiva och överskådliga sociala, ekonomiska och territoriella kriterier och i enlighet med de problem och behov som finns i stödregionerna. Kommittén begär att medlemsstaterna vid fördelningen av stödmedlen inom målet för konkurrenskraft och sysselsättning mellan regionerna skall ta hänsyn till den territoriella utvecklingen, den regionala konkurrenskraften och de sociala och ekonomiska indikatorer som gäller i hela unionen.

Kontroll av det statliga stödet

31. Regionkommittén uppmanar kommissionen att snarast lägga fram förslag om framtiden för statliga stöd baserade på artikel 87.3 c i EG-fördraget och att reflektera över hur territoriell differentiering kunde införlivas i bestämmelserna genom tillämpningen av lämpliga indikatorer. Kommittén anser att en territoriell differentiering absolut måste bibehållas inom politiken för statligt stöd som möjliggör målinriktade offentliga investeringar för att komma till rätta med marknadsmisslyckanden för att målet om territoriell sammanhållning skall kunna uppnås. Man bör dock undvika alltför stor differentiering mellan de tillåtna övre stödgränser som fastställts för angränsande regioner.

32. Kommittén kräver att det för regioner som inte ingår i konvergensmålet skall inrättas stödbestämmelser så att även dessa kan fortsätta sin strukturella utveckling och minskningen av de interregionala skillnaderna i enlighet med subsidiaritetsprincipen. Detta innebär att regioner med strukturella anpassningsbehov skall bibehålla sin status enligt artikel 87.3 c. Dessa regioner bör definieras utgående från enhetliga kriterier.

33. Kommittén begär att regioner med strukturella handikapp som beror på geografiska eller demografiska förhållanden slutligen skall omfattas av bestämmelserna i artikel 87.3 c i EU-fördraget.

(3) Målet om territoriellt samarbete

34. Regionkommittén ställer sig positiv till att skapa ett särskilt mål för transnationellt, gränsöverskridande och interregionalt samarbete samt till den stödandel som föreslås för regionalt samarbete.

35. Kommittén stöder erkännandet av havsgränser inom det gränsöverskridande samarbetet och anser att regionerna tillsammans med medlemsstaterna bör delta i att fastställa och välja ut de stödberättigade havsgränserna.

36. ReK begär att interregionalt samarbete skall få fortsatt stöd i EU. Det är oroande att det i sammanhållningsrapporten endast planeras stöd för interregionalt samarbete inom de regionala programmen: En sådan strategi är oacceptabel eftersom utformningen av komplexa multilaterala samlarbetsprogram fortfarande skulle vara beroende av interna regionalpolitiska strategier. Dessutom måste det garanteras att gränsöverskridande samarbete även i fortsättningen kan äga rum vid de yttre och inre gränserna och då även de "gamla" inre gränserna.

37. Regionkommittén anser, oberoende av punkt 36, att de regioner som så önskar måste kunna integrera förvaltningen av program på basis av samlarbetsmålet i de vanliga programmen.

38. Kommittén välkomnar förslaget till ett "nytt rättsligt instrument" för gränsöverskridande samarbete och anmodar kommissionen att i nära samråd med Regionkommittén bättre definiera hur det skall tillämpas samt att säkerställa att inledningen och genomförandet av de nya programmen inte försenas, samtidigt som kontinuiteten i det befintliga samlarbetet tryggas.

39. ReK bedömer det som positivt att inrätta ett "nytt grannskapsinstrument" och betonar vikten av att snabbt börja

utnyttja detta nya instrument under den nya programplaneringsperioden, baserat på de erfarenheter som byggs upp redan under nuvarande period inom Interregprogrammen.

40. ReK uppmanar Europeiska kommissionen att lägga fram förslag om ett nytt rättsligt instrument som skulle underlätta det decentraliserade interregionala samarbete som beslutas på lokal och regional nivå.

41. Regionkommittén föreslår att de olika instrumenten för det territoriella samarbetet skall ge utrymme åt och förstärka städernas nätverk genom åtgärder som utnyttjar städernas möjligheter och tillgodoser deras behov samt tar hänsyn till erfarenheterna från det decentraliserade samarbetet mellan lokala myndigheter.

Ett helhetsperspektiv på regionala särdrag

42. Kommittén är positiv till att kommissionen liksom tidigare och med stöd i artikel 299.2 i EG-fördraget föreslår dels att genom åtgärder som utnyttjar städernas möjligheter och tillgodoser deras behov samt tar hänsyn till regionerna i de yttersta randområdena skall ingå i det nya "konvergensmålet", dels att det skall inrättas ett "grannskapsinitiativ" för dessa regioner i de nya programmen för "europeiskt territoriellt samarbete" för att ge dem de ekonomiska resurser som krävs för att effektivt kunna utföra sin uppgift som EU:s yttre gränsområden och därmed bidra till uppbyggnaden av Europa. Vi uppmanar dock kommissionen att lägga fram konkreta förslag på hur sådana bestämmelser skall samordnas med det nyligen föreslagna "grannskapsinitiativet" och målet om territoriellt samarbete.

43. ReK värdesätter att problem i städerna skall betraktas inom ramen för en bredare regional och nationell strategi, men anmodar kommissionen att bättre definiera kriterierna för att stadsområden skall vara stödberättigade och ta hänsyn till den roll som städer i kategori två och tre spelar när det gäller att få till stånd en balanserad utveckling inom regionen.

44. Regionkommittén anser att regionalpolitikens storstadspolitiska dimension inte bara bör handla om att blåsa nytt liv i städerna utan även bör ta fasta på storstadsområdenas roll som ekonomisk drivkraft för regionerna samt förhållandet mellan stad och landsbygd.

45. Kommittén stöder kommissionens förslag att städernas medbestämmande skall stärkas vid genomförandet av den urbana dimensionen i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

46. ReK välkomnar kommissionens uppfattning om regioner med strukturella handikapp, som hänger samman med deras geografiska eller demografiska förhållanden, vilket bl.a. gäller bergsregioner, regioner med låg befolkningstäthet och öregioner. Kommittén begär också att man vid behov och med hänsyn till svårigheternas storleksordning i dessa regioner vidtar åtgärder för att integrera dem på den inre marknaden på lika villkor. Den höga kostnad som det innebär att garantera befolkningen i vissa regioner grundläggande tjänster på grund av deras geografiska och demografiska förhållanden bör utgöra ett kriterium.

Koppling till andra politikområden

47. Regionkommittén upprepar att sammanhållningspolitiken måste vara en övergripande politik till stöd för en förstärkt ekonomisk och social sammanhållning med hållbar utveckling som grund, och att den spelar en viktig roll i integrationen mellan unionens olika befolkningar och territorier. Gemenskapens samtliga politikområden måste bidra till att nå detta sammanhållningsmål.

48. ReK noterar att kommissionen har gett initiativet Leader (+) en central roll men ser med oro på att landsbygdsutveckling ingår i den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare, eftersom den har en svag regionaliseringsnivå och domineras av jordbruksproduktionen och anmodar kommissionen att se till att större landsbygdsområden ges så omfattande incitament som möjligt för att delta i de åtgärder för en förbättrad tillgänglighet till regionen och tjänster i allmänhetens intresse som vidtas inom ramen för det konkurrensfrämjande programmet.

49. Kommittén anser att samordning måste säkerställas mellan programplaneringen och beviljandet av medel till landsbygdsutveckling inom ramen för den andra delen av GJP samt beviljandet av medel inom ramen för det nya målet nr 2, konkurrens och sysselsättning. Denna samordning bör ske på regional nivå.

50. Regionkommittén välkomnar att ett enda instrument skall utarbetas för utvecklingen av landsbygds- respektive fiskeriområden. Kommittén uppmanar kommissionen att klargöra hur dessa instrument skall fungera utanför konvergensmålet och anser att det är viktigt att därvid prioritera åtgärder som syftar till att avhjälpa de mest negativa tendenserna på landsbygden: avfolkning, en allt äldre befolkning och bristande potential för lokal utveckling.

51. ReK kräver att de åtgärder som finns för landsbygdsutveckling inom ramen för EG-förordningen utvidgas från att bara gälla stöd av jordbruksproduktion till att även omfatta

jordbruks- och jordbruksanknutna sektorer inkluderande tjänsteproduktion på landsbygden. Vid fördelningen av medlen måste man samtidigt beakta konvergensmålen och behovet av medel för de uppgifter som uppstår inom ramen för reformen av jordbrukspolitiken.

Enklare förvaltning av strukturfonderna

52. Regionkommittén välkomnar kommissionen förslag att man skall bevara centrala inslag i programplanerings- och förvaltningssystem för att i framtiden genomföra strukturfondsåtgärder, däribland en flerårig ram, en strategisk metod inom en gemensam och samordnad ram för medfinansiering, utvärdering och främjande av offentlig-privata partnerskap på regional nivå och av ett stärkt samarbete mellan olika styresnivåer: lokalt, regionalt, nationellt och på EU-nivå.

53. Regionerna bör i högre utsträckning anknytas till ett effektivare och mer genomskådligt system för beviljande, fördelning och användning av strukturfonderna.

54. ReK noterar att kommissionen har tagit till sig många förslag från lokala och regionala myndigheter för att förenkla förvaltningen av fonderna genom att

- begränsa utformningen av programmen till prioriteringarna och därför överge programkomplementet,
- driva programmen endast som enfondsprogram och låta ERUF respektive ESF finansiera resterande verksamhet som är knuten till mänskligt och fysiskt kapital,
- följa ett samlat programplaneringsdokument för Sammanhållningsfonden och ERUF för transport- och miljöinfrastruktur, och
- decentralisera den finansiella kontrollen i syfte att verka för en enklare handläggning i enlighet med proportionalitetsprincipen.

55. Regionkommittén betonar att förenklingen av programplaneringen inte får leda till en ökad arbetsbörda för lokala och regionala myndigheter eller projektägare. Inrättandet av "enfondsprogram" inom det nya konvergensmålet skulle till exempel kunna leda till att man inför ännu fler program, utan några fördelar för regionerna. Det vore bättre att bevara de nuvarande bestämmelserna för operativa program genom att ta hänsyn till att man bör överge det integrerade tillvägagångssättet för programplaneringen av fonderna. I framtiden kommer dessutom de operativa programmen att kunna omfatta grannregioner, inklusive åtgärder för finansiell planering.

56. Regionkommittén uppmanar kommissionen att vid förenklingen av regionalpolitiken beakta "användarnas åsikter".

57. ReK anmodar kommissionen att klargöra vilken roll det föreslagna politiska ramdokumentet kommer att ha i förhållande till programplaneringen på nationell eller regional nivå, och vilka konsekvenser de årliga samråden i anslutning till de nationella framstegsrapporterna kommer att få. ReK utgår ifrån att den konstitutionella situationen inom medlemsstaterna kommer att beaktas och uppmanar kommissionen att se till att dessa politiska ramdokument utarbetas i enlighet med subsidiaritetsprincipen, genom partnerskapssamverkan på lika villkor.

58. Regionkommittén anser att det är tillräckligt att de europeiska institutionerna befattar sig med prioriteringar och

uppnådda resultat högst vartannat år. Detta skulle kunna ske i samband med Europeiska rådets vårtoppmöte, under vilket agendan från Lissabon och Göteborg behandlas. Därigenom torde genomförandet av program på regional nivå inte försenas och inte genomgå strukturella ändringar.

59. Kommittén beklagar att kommissionen inte har tagit fasta på ReK:s förslag att ändra n+2-regeln och införa en n+3-regel eftersom detta skulle minska problemen i samband med genomförandet av storskaliga projekt. ReK uppmanar kommissionen att återigen överväga dessa förslag (från de lokala och regionala myndigheterna) och att i förekommande fall ge en uttömmande förklaring till varför förslagen inte godtas.

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande på eget initiativ från Regionkommittén om "Lågprisflygen och den lokala och regionala utvecklingen"

(2004/C 318/02)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

presidiets beslut av den 19 mars 2004, och EG-fördragets artikel 265 femte stycket, att utarbeta ett yttrande om lågprisflygets betydelse för den regionala utvecklingen och att ge utskottet för territoriell sammanhållningspolitik i uppdrag att förbereda arbetet,

ReK:s yttrande (CdR 388/2002 fin) av den 9 april 2003 om Territoriell sammanhållning (föredragande: Ramón Luis Valcárcel Siso, regionpresident i Murcia, ES-PPE),

yttrandet av den 15 maj 2002 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om beviljande av ekonomiskt gemenskapsstöd till förbättring av godstransportsystemets miljöprestanda (KOM(2002) 54 slutlig – 2002/0038 COD) (CdR 103/2002 fin) ⁽¹⁾,

det förberedande yttrande om kapaciteten vid de regionala flygplatserna (CdR 393/2002) ⁽²⁾ som antogs den 2 juli 2003 (föredragande: Bob Verburg, vice provinsguvernör i Noord-Holland, NL-PPE),

riktlinjerna för tillämpningen av EG-fördragets artiklar 92 och 93 och artikel 61 i EES-avtalet rörande statligt stöd inom flygsektorn (KOM (1994) 350 slutlig),

EG-domstolens domar C-159/91 och C-160/91 av den 17 februari 1993 "Christian Poucet mot Assurances Générales de France (AGF) och Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon (Camulrac)" och C-82/01 av den 24 oktober 2002 "Aéroports de Paris mot Europeiska kommissionen"

⁽¹⁾ EGT C 278, 14.11.2002, s. 15.

⁽²⁾ EGT C 256, 24.10.2003, s. 47.

det utkast till yttrande (CdR 63/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för territoriell sammanhållningspolitik den 5 maj 2004 (föredragande: Gordon Keymer, ordförande i Tandridge District Council (UK-PPE)),

och av följande skäl:

- 1) Lågprisbolagens exponentiella utveckling i Europa har lett till ett nätverk av flygtrafik dels mellan olika regioner, dels mellan regionerna och de internationella storflygplatserna.
- 2) Alla är överens om att den fortsatta utvecklingen har stor regional betydelse: Kommunikationerna mellan regioner förenklas, människor kan resa lättare, den ekonomiska utvecklingen och sysselsättningen stärks, turismen växer, perifera regioner och regioner som är mindre utvecklade får ett uppsving, vilket har positiv inverkan på den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i Europa.
- 3) Kommissionens beslut i fallet Ryanair/Charleroi (i Belgien) nyligen utgör en bekräftelse på kommissionens stöd till att utveckla lågprisflyget ytterligare, men det har också understrukt den osäkerhet som råder när det gäller den framtida utvecklingen av interregionala flyglinjer för regionerna, för flygplatserna samt för de flygbolag som erbjuder lågprisflyg, liksom för näringslivet och allmänheten.
- 4) Kommissionens tillämpning av europeiska konkurrensregler och regler för statligt stöd har lett till frågor om det sunda i att regionerna investerar i flygplatsinfrastruktur och flygbolagen i lågprisflyg.
- 5) Denna situation gör det svårare för den offentliga sektorn att investera i infrastrukturer för flygplatser och flygtrafik i de fall där detta skulle främja den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen inom EU.

Vid sin 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 17 juni 2004) antog Regionkommittén följande yttrande:

Regionkommitténs synpunkter

regionala flygplatser, inklusive de som erbjuder lågprisflyg, ger regionen möjlighet att enklare och snabbare få tillgång till viktiga centrum inom EU och resten av världen.

Inledning

1. ReK understryker att arbetet med att utarbeta ett kommissionsmeddelande om regionala flygplatser – och att förbereda ändrade riktlinjer för hur statligt stöd skall användas för att stödja utvecklingen av regionala flygplatser och regional flygtrafik – ger möjlighet att skapa den klarhet som krävs för att kunna trygga lågprisflygets positiva betydelse för den regionala utvecklingen.

2. Kommittén välkomnar möjligheten att ta ställning innan kommissionens arbete inleds, så att dess synpunkter kan få genomslag i kommissionens texter.

3. Kommitténs förberedande yttrande om "Kapaciteten vid de regionala flygplatserna" (CdR 393/2002), som antogs den 2 juli 2003, utgör ett viktigt underlag för dessa synpunkter.

4. Kommittén understryker återigen att de regionala flygplatserna måste ses som en särskilt betydelsefull tillgång för att kunna utveckla den regionala och lokala ekonomin.

5. Luftfartens sociala och ekonomiska betydelse blir allt större i och med utvidgningen. De flygbolag som flyger från

6. Kommittén framhåller att regionala flygplatser utgör ett kompletterande inslag i regionernas infrastruktur för tillfart, vilken också omfattar vägar, järnvägar osv., och på samma sätt som offentliga medel används för att stödja dessa tillfartssätt bör man också underlätta och uppmuntra användning av offentliga medel till stöd för regionala flygplatserns infrastruktur. Kommittén välkomnar vidare att kommissionen godtar att offentliga medel används för att stödja ny regional flygtrafik, inklusive den flygtrafik lågprisbolagen erbjuder.

7. Kommissionen bör beakta följande frågor:

— Vikten av att identifiera regionala flygplatser och regional flygtrafik som betydelsefulla verktyg för regionala och lokala myndigheter när det gäller att förverkliga territoriell sammanhållning och utveckling.

— Utvecklingen av regionala flygplatser och regional flygtrafik bidrar till ökad sysselsättning, förnyelse, social integration och till regionala och lokala ekonomiska utvecklingsprogram.

- Lågprisflygets viktiga roll när det gäller att stödja hållbar ekonomisk utveckling för de små och medelstora regionala flygplatserna.
- Behovet av att kommissionen utfärdar tydliga riktlinjer som kan användas för att avgöra om offentliga medel skall kunna användas för att utveckla det regionala flygnätverket.

Regionkommitténs rekommendationer

Territoriell sammanhållning och utveckling

1. Transporter är en avgörande faktor för den ekonomiska och sociala integrationen i Europa. Utvidgningen kommer att leda till ökad rörlighet för arbetskraften, och därmed ökat socialt utbyte. Detta leder i sin tur till att den regionala flygtrafikens täckning, inklusive lågprisbolagens, blir allt viktigare för förbindelserna mellan regioner. Luftfarten kommer att få ökad betydelse för att kunna utveckla EU socialt. Frågan om regionala flygplatser och interregional flygtrafik är därför tätt förknippad med den ekonomiska och sociala utvecklingen inom regionerna.

2. Regionala flygplatser gör det enklare och snabbare att komma till en region. Flygtrafiken vid de regionala flygplatserna går både mellan olika regioner och från regionerna till de internationella storflygplatserna. Denna trafik gör det möjligt för dem som bor på öar, i Central- och Östeuropa och i länder som ligger i utkanten av EU att i ökad utsträckning resa till andra delar av Europa, vilket främjar den sociala integrationen.

3. Om de regionala flygtrafikens nätverk utvecklas ytterligare skulle det vara möjligt att resa tur och retur mellan samtliga regioner i EU och ekonomiskt, politiskt och kulturellt viktiga centrum i den egna medlemsstaten och EU på en och samma dag.

4. Utvecklingen av regionala flygplatser och regional flygtrafik, inklusive den lågprisbolagen erbjuder, måste utgöra en del av utvecklingen av ett mångfacetterat transportsystem som främjar de ekonomiska, miljörelaterade och sociala målsättningarna i enlighet med kommissionens regionala ramar för territoriell sammanhållning.

5. Utvecklingen av regionala flygplatser och den regionala flygtrafiken måste ske utifrån principerna om hållbar utveckling, där utvecklingen uppfyller dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att uppfylla sina egna behov.

6. De regionala flygplatsernas lediga kapacitet vad gäller terminalutrymme och slottider på start- och landningsbanor kan utnyttjas för interregional flygtrafik och utgöra ett komple-

ment till matartrafiken från de regionala flygplatserna till de internationella storflygplatserna. Om flygtrafiken mellan regionerna utvecklas kan det minska trycket på de internationella och nationella storflygplatserna. Trafikstockningar vid storflygplatserna kan lindras ytterligare om ett antal regionala flygplatser konstrueras för att tjäna som inkörsportar, baserat på deras läge, kapacitet och löpande verksamhet. Lågprislinjer mellan regioner är av stor betydelse för att kunna utveckla ett mer omfattande nätverk med regional flygtrafik.

7. Offentliga myndigheter måste planera utvecklingen av regionala flygplatser och interregional flygtrafik så att det blir balans vad gäller flygtrafiken mellan regioner och den flygtrafik som går från regionen till olika knutpunkter. I praktiken blir denna balans en funktion av de ekonomiska och sociala målsättningarna i de enskilda regionerna.

8. Införandet av EU-omfattande luftfartsavtal (t.ex. Open Skies) får inte ske på bekostnad av de regionala flygplatserna. Alla sådana avtal eller program måste beakta de särskilda förhållandena på en mer omfattande regional nivå och balanseras i syfte att garantera att den regionala konkurrenskraften bibehålls.

Slutsats

9. De regionala flygplatserna utgör viktiga kommunikationspunkter för regionerna. Flygtrafiken från regionala flygplatser, inklusive lågprisflyget, kan spela en avgörande roll för den territoriella sammanhållningen. Om denna potential skall kunna förverkligas krävs det större säkerhet som grundval för både den offentliga och den privata sektorns investeringar. Detta gäller särskilt långsiktiga investeringar i flygplatsinfrastruktur. Kommissionen bör i ökad utsträckning erkänna de regionala flygplatsernas och den regionala flygtrafikens stora betydelse som ett sätt bland flera att utveckla ett transeuropeiskt transportnätverk. Den bör särskilt överväga möjligheten att investera i flygtrafik mellan regioner som ett komplement till att utveckla järnvägssystemet för höghastighetståg.

Ekonomisk konkurrenskraft

10. Regional flygtrafik och framför allt lågprisflyg från regionala flygplatser ger ökat tillträde till den globala ekonomin. Detta kan – tillsammans med de lägre kostnader för arbetskraft och lokaler som kännetecknar mer avlägsna regioner – uppmuntra företagen att nyinvestera inom regionen. De företag som redan finns i regionen kan då utveckla sin marknadsandel genom att de får tillträde till andra delar av medlemsstaten, till EU och till resten av världen.

11. De potentiella totala ekonomiska effekterna av utvecklingen av den regionala flygtrafiken vid de regionala flygplatserna kan sammanfattas under följande fyra rubriker:

- Direkta effekter: sysselsättning och inkomst som är helt eller delvis relaterad till flygplatsen
- Indirekta effekter: sysselsättning och inkomster som genereras inom leverantörsledet i det studerade området. Detta gäller både varor och tjänster.
- Härledda effekter: sysselsättning och inkomster inom regionen som uppstår till följd av den konsumtion som direkt och indirekt anställda genererar.
- Katalysatoreffekter: sysselsättning och inkomster i den regionala ekonomin som skapas när företagens produktivitet och den ekonomiska verksamheten ökar – exempelvis genom interna investeringar och lokal turism – vilket är ett resultat av flygplatsens vidare betydelse.

12. En regional flygplats och det därmed förbättrade tillträdet till de europeiska och internationella marknaderna kan leda till att utbildad arbetskraft stannar kvar i regionen. Utvecklingen av regionalt baserade lågprisflyg mellan regioner kan medföra möjligheter vad gäller utbildning och sysselsättning både lokalt och inom regionen som helhet. Om den tekniska servicen och övrig service placeras på en regional flygplats ökar detta efterfrågan på välutbildade ingenjörer och tekniker inom flygindustrin. Den följande ökande sysselsättningen inom regionen leder till minskat behov av bidrag samtidigt som det skapas välbefinnande. Vidare kan lågprisflyget bidra till att göra utbudet på turismtjänster mer mångsidigt samt mindre säsongsbetonat och dynamiskt och därmed leda till högre kvalitet på erbjudna tjänster samt följaktligen öka turisternas intresse för regionerna.

Slutsats

13. Att utveckla lågprisflygtrafik mellan regioner kan leda till effektiva katalysatoreffekter för den regionala ekonomiska utvecklingen, vilket ligger i linje med de ekonomiska och sociala målsättningarna i kommissionens ramar för territoriell sammanhållning. Utvecklingen av ett nätverk med lågprisflygtrafik som går mellan regionerna kan ge ett viktigt bidrag till att höja regionernas, och därmed också EU:s, ekonomiska konkurrenskraft.

Statligt stöd

14. Det är rimligt att anta att mindre, regionala flygplatser begär medel från den offentliga sektorn för att kunna täcka driftskostnader och investeringar i ny infrastruktur. I utbyte erbjuder de en bas för den regionala flygtrafik som skall öka mer avsevärda belägna regioners tillgänglighet, vilket i sin tur medför avsevärda ekonomiska och sociala fördelar i den region som kan utnyttja flygplatsen.

15. Man bör i ökad utsträckning erkänna allmännyttan av de interregionala lågprislinjer som trafikerar flygplatser som länkar samman regionen med övriga EU och med världen.

16. De offentliga investeringarna bör användas målinriktat för att förse medborgarna med infrastruktur och service så att de kan utnyttja sina möjligheter och därmed förbättra regionens konkurrenskraft.

17. Att använda offentliga investeringar i syfte att få till stånd en mer balanserad ekonomisk verksamhet inom EU ligger i linje med kommissionens regionalpolitik, som syftar till en hållbarare utveckling genom att motverka trafikstockningar, överbelastning och alltför hög koncentration och därmed minska trycket på transportsystemet.

18. Alla strategier för hur offentliga medel bör investeras bör vara så flexibelt utformade att de kan omfatta den mycket skiftande graden av utveckling inom EU:s regioner och berörda regionala och lokala myndigheters särskilda ekonomiska och rumsliga prioriteringar för de enskilda regionerna.

Slutsats

19. Man bör erkänna att det ligger i allmänhetens intresse att underhålla och utveckla det nätverk av regional flygtrafik som drivs från regionala flygplatser inklusive den trafik lågprisbolagen står för. Strikt målinriktade offentliga investeringar och relativt blygsamma stödinvesteringar kan ge avsevärda fördelar för den lokala och regionala ekonomin. Om de offentliga investeringarna däremot stoppas kan det leda till att den interregionala lågprisflygtrafiken inte längre kan fungera som en katalysator för territoriell sammanhållning och förbättrad ekonomisk konkurrenskraft. Ramarna för offentliga investeringar måste därför också i ett vidare perspektiv omfatta ökad sysselsättning, förnyelse, social integration, miljöprogram samt regionala och lokala ekonomiska utvecklingsprogram inom en region.

Utformningen av riktlinjer rörande statligt stöd

20. Riktlinjerna bör innehålla tydlig information om hur kommissionen kommer att tolka europeiska bestämmelser för konkurrens och statligt stöd, så att de regionala och lokala myndigheterna får tillräcklig vägledning vad gäller att använda offentliga investeringar för att utnyttja den potential regionala flygplatser och lågprisflygtrafik utgör – och därmed bidra till att uppfylla kommissionens regionalpolitiska mål.

21. Riktlinjerna måste utformas av kommissionen i samråd med representanter för lokala och regionala myndigheter.

22. Principen om regional mångfald måste erkännas och respekteras i riktlinjerna, liksom den skiftande graden av utveckling i regionerna runt om i EU. Man bör ta hänsyn till naturbetingade nackdelar i den aktuella regionen, övriga transportmedels utvecklingsnivå, det perifera läget samt beroendet av större flygplatser. Regionala och lokala myndigheter skall kunna identifiera viss flygplatsinfrastruktur och visst regionalt trafikflyg som viktigt för regionen i de fall detta uppfyller de särskilda ekonomiska och rumsliga prioriteringar som berörda myndigheter beslutat om.

23. Riktlinjerna bör inte innehålla hinder eller stelbenta bestämmelser utan göra det möjligt för regionala och lokala myndigheter att bedöma nödvändigheten av offentliga investeringar från fall till fall.

24. Det bör tydligt framgå att offentliga investeringar till stöd för regional flygtrafik är tillåtna och endast villkorade av

att alla transportföretag skall ha öppet tillträde till investeringarna och att dessa skall fördelas enligt i förhand fastställda kriterier. Bland dessa kriterier bör ingå att utvecklingen av interregionala lågprislinjer särskilt skall gynna den regionala ekonomin eftersom dessa måste fungera som en katalysator för investeringar i regionerna.

25. Det bör vara tillåtet att göra betydande offentliga investeringar för att täcka inledande kostnader som hänger samman med etableringen av sådana tjänster, inklusive regionalt inriktade marknadsföringskampanjer som bekostas av lokala skatteintäkter.

26. Det bör vara möjligt att överväga offentliga investeringar för att utveckla eller tillhandahålla ytterligare flygplatsinfrastruktur i de fall detta krävs för att stödja utvecklingen av ny regional flygtrafik.

27. Riktlinjerna bör inte enbart kunna tillämpas enligt marknadsekonomiska principer. De bör också omfatta vidare sociala, miljörelaterade och territoriella aspekter som följer av att ny regional flygtrafik utvecklas, inklusive lågprisflyg.

28. Utvecklingen av regionala flygplatser och interregional flygtrafik måste främjas som en del av det bredare transeuropeiska transportnätverket.

29. Investeringarna måste också planeras och ske i enlighet med principen om hållbar utveckling, där utvecklingen uppfyller dagens behov utan att äventyra kommande generationers förmåga att uppfylla sina egna behov.

Bryssel den 17 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: 'Moderniserade sociala trygghetssystem för fler och bättre arbeten – en heltäckande strategi för att göra det lönsamt att arbeta'"

(2004/C 318/03)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: "Moderniserade sociala trygghetssystem för fler och bättre arbeten – en heltäckande strategi för att göra det lönsamt att arbeta" (KOM(2003) 842 slutlig),

kommissionens beslut av den 5 januari 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende, i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget,

ordförandens beslut av den 26 september 2003 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

Regionkommitténs yttrande (CdR 15/2003 fin ⁽¹⁾) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Bedömning av de framsteg som gjorts under fem år av den europeiska sysselsättningsstrategin" (KOM (2002) 416 slutlig) och "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Den europeiska sysselsättningsstrategin i framtiden – En strategi för full sysselsättning och bättre arbetstillfällen åt alla" (KOM(2003) 6 slutlig),

Regionkommitténs yttrande (CdR 167/2002 fin ⁽²⁾) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om resultattavla för genomförandet av den socialpolitiska dagordningen",

det utkast till yttrande (CdR 94/2004 rév.1), som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 30 april 2004 (föredragande: Roberto Pella (IT-PPE).

Vid sin 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni 2004) antog Regionkommittén följande yttrande:

1. Regionkommitténs ståndpunkt

1.1 Regionkommittén har alltid, även i yttranden på senare tid, gett uttryck för sin uppskattning för Lissabonprocessen och dess erkännande av det nära sambandet mellan ekonomisk politik, sysselsättningspolitik och socialpolitik.

1.2 Kommissionens meddelande utgör ett viktigt steg på det vägval som gjordes vid toppmötet i Lissabon, nämligen att värna om den sociala aspekten i den europeiska politiken.

1.3 Av det dokument som kommissionen har utarbetat framgår det att den har för avsikt att uppfylla de mål som fastställts i den socialpolitiska dagordningen, som kommittén redan visat att den ser positivt på. Detta gäller även den årliga resultattavlan för genomförandet av denna dagordning.

1.4 Kommittén uppskattar att kommissionens dokument är så fullständigt och ger uttryck för ett heltäckande angreppssätt för de problem som behandlas.

1.5 Kommittén uppskattar kommissionens ansträngningar för att behandla de olika socialpolitiska aspekterna och därmed utarbeta förslag på de olika områden, med alla deras nyanser,

på vilka åtgärder måste vidtas på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, för att garantera alla europeiska medborgare en hög livskvalitet.

1.6 Såsom framgår av många kommissionsdokument är kommittén övertygad om att man måste utforma lämpliga medel för att verkligen utnyttja den europeiska sysselsättningspotentialen, som är mycket hög.

1.7 Möjligheten att få ett arbete som är tillfredsställande både från ekonomisk och yrkesmässig synpunkt är ett mervärde för alla medborgares livskvalitet som bör erkännas och framhållas.

1.8 Kommittén uppskattar framför allt den uppfattning om sociala trygghetssystem som återfinns i meddelandet, det vill säga att social trygghet inte skall ersätta individernas förmåga att ta ansvar för sin egen livskvalitet, utan vara ett stöd som kan ge individerna nytt självförtroende och skapa tillräckliga sociala villkor för att de skall kunna spela sin roll som EU-medborgare fullt ut, så att fattigdom och social marginalisering inte blir ett permanent tillstånd.

⁽¹⁾ EUT C 244, 10.10.2003, s. 46.

⁽²⁾ EUT C 66, 19.3.2003, s. 1.

1.9 ReK håller med kommissionen om att det är nödvändigt att förebygga fattigdom och social marginalisering i de svagaste befolkningsgrupperna med hjälp av effektiva åtgärder för förebyggande och rehabilitering.

1.10 Kommittén instämmer också i att framför allt de tjänster de lokala och regionala myndigheterna tillhandahåller, t.ex. barnomsorg, social fostran av barn och omsorg och trygghet för äldre och handikappade, är avgörande för att garantera medborgarna möjlighet till ett tillfredsställande arbete.

1.11 Kommittén uppskattar i synnerhet att man framhåller vikten av att främja tjänster för äldre. Det bör påpekas att dessa tjänster inte skall uppfattas endast som omsorgstjänster utanför familjen. Erfarenheter på lokal och regional nivå visar att de viktigaste tjänsterna, som bäst kan förena de äldres och de anhörigas intressen, är tjänster i hemmet i så stor utsträckning som möjligt.

1.12 Kommittén har tagit del av förklaringen till att kandidatländerna inte omnämns i dokumentet, vilket beror på att de frågeformulär som kommissionen använt vid utarbetandet av dokumentet tyvärr inte har besvarats på ett uttömmande sätt av kandidatländerna och därför inte kunnat ingå i utvärderingen av de olika strategierna för att främja sysselsättningen.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 När det gäller de rehabiliteringsåtgärder som kommissionen talar om i samband med att personer i sociala riskgrupper, t.ex. funktionshindrade, uppmuntras att börja arbeta, kan man konstatera att det rör sig om rent sociala åtgärder och inte bara medicinska, som kommissionen dock verkar avse i sitt meddelande. I många fall är det inte bara medicinska och rent fysiska faktorer som hindrar en person från att komma in på arbetsmarknaden, utan också materiella, psykologiska, kontaktrelaterade och sociala orsaker. Därför borde kommissionen i ännu större utsträckning, och inte bara i slutsatserna, framhålla de lokala och regionala myndigheternas roll när det gäller att ingripa med omfattande stödinsatser och sociala åtgärder, som givetvis måste förbindas med medicinska rehabiliteringsåtgärder som främst bör genomföras på statlig nivå.

2.2 Kommittén vill, liksom i tidigare yttranden, påpeka behovet av att rationalisera och synkronisera de planerade åtgärderna på området för socialt skydd med hänsyn till åtgärderna inom den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken. I samband med detta bör samråd genomföras, och de lokala och regionala myndigheterna bör göras delaktiga eftersom dessa är bäst placerade när det gäller att nå de svagaste befolkningsgrupperna.

2.3 Kommittén uppmanar kommissionen att i större utsträckning understryka de icke-statliga organisationernas roll.

Dessa omnämns inte i meddelandet men är nödvändiga som samarbetspartner till de lokala och regionala myndigheterna när det gäller att finna konkreta svar på sociala problem, bland annat genom att ge personer som riskerar att marginaliseras möjligheter att komma i kontakt med arbetslivet, även i anslutning till sina egna regioner och kommuner.

2.4 ReK uppmanar kommissionen att precis som i detta meddelande även fortsättningsvis hålla i åtanke de kärnpunkter som formulerats i fråga om moderniseringen av det sociala trygghetssystemen, mål som fastställts även av Europeiska rådet: arbetets kvalitet, pensionssystemens säkerhet, den sociala integrationen och folkhälsoskyddet.

2.5 Med tanke på att det i "Tredje rapporten om ekonomisk och social sammanhållning", som lades fram av kommissionen den 18 februari 2004, slås fast att vissa geografiska eller naturliga nackdelar kan förvärra utvecklingsproblemen, inte minst i EU:s yttersta randområden och på många öar, måste kommissionen försöka få bukt med dessa nackdelar genom att stödja eller själv vidta olika åtgärder, t.ex. utbildning och incitament för en modernisering av de sociala trygghetssystemen i dessa områden, så att fler och bättre arbetsplatser kan skapas för befolkningen där, i synnerhet för dem som har svårt att hitta arbete utanför hemorten.

2.6 Kommittéerna upprepar sin åsikt att en mer demokratisk och öppen union som ligger närmare sina medborgare kräver ett närmare samarbete med det lokala och regionala myndigheterna och det civila samhället, också via de icke-statliga organisationerna, när det gäller att utforma, genomföra och utvärdera den ekonomiska politiken, socialpolitiken och sysselsättningspolitiken.

2.7 Kommittén vill också i samband med detta meddelande upprepa det som sades i Regionkommitténs yttrande (CdR 15/2003) om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Bedömning av de framsteg som gjorts under fem år av den europeiska sysselsättningsstrategin" (KOM(2002) 416 slutlig) och "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Den europeiska sysselsättningsstrategin i framtiden – En strategi för full sysselsättning och bättre arbetstillfällen åt alla" (KOM(2003) 6 slutlig), nämligen följande

— att de regionala och lokala aktörerna har ett viktigt uppdrag som producenter av välfärds- och utbildningstjänster (inklusive yrkesutbildning), som utvecklare av lokala arbetsmarknader och nya arbetstillfällen utöver rollen som arbetsgivare,

- att de på många sätt påverkar möjligheterna för unga, kvinnor, invandrare och äldre att komma in på arbetsmarknaden samt graden av jämställdhet i det avseendet,
- att dessa aktörers roll ofta är av central betydelse vid integreringen av de grupper som står utanför arbetsmarknaden,
- att en hög sysselsättningsgrad även är ett viktigt mål för den lokala utvecklingspolitiken och en grundförutsättning för att tjänster skall kunna erbjudas,
- att ett partnerskap mellan offentliga sektorn, företag, den sociala ekonomins aktörer och medborgarorganisationerna har stor betydelse för förstärkningen av den sociala sammanhållningen, skapandet av socialt kapital samt framväxten av nya företag och arbetstillfällen, samt för att på så sätt göra arbetsmarknaden attraktiv även för de medborgare som riskerar att bli kvar utanför.

2.8 Kommittén uppmanar kommissionen att i eventuella kommande meddelanden som berör behovet av större flexibilitet i arbetslivet betona kravet på stöd till de arbetstagare som beslutar att växla spår i yrkeslivet. Om inte det sociala skyddet är tillräckligt äventyras även den flexibilitet på arbetsmarknaden

som numera är nödvändig med tanke på den globala marknaden.

2.9 ReK menar att en ekonomisk grundtrygghet är viktig både för arbetstagare med låg lön och arbetstagare som innehar tjänster på medelhög eller hög nivå. Dessutom behövs ett stöd inriktat på utbildning och uppgradering av deras yrkesmässiga kapacitet.

2.10 Kommittén vill påpeka att de sociala trygghetssystemen (i synnerhet de som är av ekonomisk typ) skall involvera arbetsgivarna, som lättare kan övervaka enskilda situationer och som därför lättare kan anpassa de åtgärder som krävs för att stimulera återinträde på arbetsmarknaden, till exempel när det gäller funktionshindrade arbetstagare, där man skulle kunna hjälpa dem att hitta ett nytt arbete inom eller utom företaget.

2.11 Regionkommittén rekommenderar att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att EU:s medlemsstater – med full hänsyn till varje medlemsstats självständighet när det gäller att stifta lagar på det socialpolitiska området – skall bli medvetna om betydelsen av de riktlinjer som kommissionen föreslår i meddelandets slutsatser och om de lokala och regionala myndigheternas strategiska roll.

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om fastställande av riktlinjer för andra omgången av gemenskapens initiativ Equal rörande transnationellt samarbete för att främja nya sätt att bekämpa alla former av diskriminering och ojämlikheter i förbindelse med arbetsmarknaden 'Fri rörlighet för goda idéer'"

(2004/C 318/04)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om fastställande av riktlinjer för andra omgången av gemenskapens initiativ Equal rörande transnationellt samarbete för att främja nya sätt att bekämpa alla former av diskriminering och ojämlikheter i förbindelse med arbetsmarknaden: "Fri rörlighet för goda idéer", (KOM (2003) 840 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 5 januari 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket,

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 6 november 2003 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

det utkast till yttrande (CdR 96/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 30 april 2004 (föredragande: Peter Moore, fullmäktigeledamot i Sheffield City Council (UK-ELDR)).

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni):

1. Regionkommitténs synpunkter

Regionkommittén

1.1 Regionkommittén anser att Equal tillhör de viktigaste instrumenten för skapande och spridning av innovation på sysselsättningsområdet och det socialpolitiska området.

1.2 Regionkommittén betonar att lokala myndigheter har gett starkt stöd åt Equal ända sedan det inrättades, eftersom det skapar viktiga möjligheter att förbättra och vidareutveckla social- och sysselsättningspolitiken på lokal och regional nivå. Lokala och regionala myndigheter stöder även partnerskapsprincipen i Equal, som ligger i linje med principer om goda styrelseformer.

1.3 Kommittén anser att huvudmålsättningarna bör vara att integrera innovativ teknik och utveckla praktiska metoder och kompetens på lång sikt. Enligt kommitténs uppfattning bör resultaten inte särskiljas från huvudfåran utan i stället integreras för att skapa nya dimensioner och öka effektiviteten. Lokala och regionala myndigheter kan bidra till att förankra nya metoder i lokala system för tjänsteförsörjning och lokala politiska nätverk.

1.4 Kommittén betonar att romernas situation är av särskild relevans och vikt för lokala och regionala myndigheter. I och med utvidgningen utgör de den största enskilda etniska minoritetsgruppen i Europeiska unionen. Trots att de har varit bosatta inom EU:s territorium under 700 år utgör de fortfarande den mest utsatta gruppen av EU:s medborgare. De lokala och regio-

nala myndigheterna spelar en avgörande roll när det gäller att hantera de problem som romerna står inför. Detta är representerat för europeiska romersammanslutningar medvetna om.

1.5 Kommittén vill även lyfta fram det betydande problemet som handeln med kvinnor och barn utgör. Enligt kommitténs uppfattning fyller lokala och regionala myndigheter en ytterst viktig funktion när det gäller att främja lokalsamhällets välmående. De måste ta sig an de personliga och sociala konsekvenserna (dvs. stöd till offret respektive brottsförebyggande åtgärder) av människohandel och denna aspekt av sexindustrin. Enligt kommittén bör de lokala och regionala myndigheterna därför tilldelas nödvändiga resurser och medel.

1.6 Kommittén anser att lokala och regionala myndigheter bör betraktas som nyckelaktörer i genomförandet av Equal och spridningen av dess resultat.

2. Rekommendationer

Regionkommittén

2.1 Regionkommittén välkomnar att man inför ett bekräftelsesteg för fas 2. Kommittén rekommenderar att åtgärder inom ramen för fas 3 (spridning och mainstreaming) integreras på samma sätt för att bidra till att hantera finansieringsproblemen, med tanke på att fas 3-verksamhet i sig inte leder till den typ av resultat som bidragsgivare ofta är ute efter (dvs. direkt verksamhet till stöd för målgrupperna).

2.2 Regionkommittén välkomnar möjligheten att utvidga partnerskap till att omfatta anslutningsländer. Finansiella bestämmelser utgjorde ett hinder för sådana partnerskap under första programomgången.

2.3 Regionkommittén anser att man – samtidigt som man i högre grad försöker att bekämpa arbetslösheten, öka arbetets kvalitet och skapa nya arbetstillfällen – bör uppmuntra utvecklingspartnerskapen att ta till vara erfarenheter och bra metoder från den första omgången, särskilt lärdomar som man kunnat dra när metoderna inte varit framgångsrika.

2.4 Regionkommittén vill understryka betydelsen av att behålla anställda längre på arbetsmarknaden. Vi välkomnar kommissionens erkännande av detta, såväl mot bakgrund av en allmänt åldrande befolkning som med hänsyn till områden med traditionell tung industri där många äldre arbetstagare har varit tvungna – eller fortfarande är tvungna – att omskola sig för att få arbete inom tjänstesektorn eller andra branscher.

2.5 Enligt Regionkommittén är det viktigt att erkänna de problem som finns när det gäller att få arbetsgivare att satsa på mångfald; vi anser att man bör dra lärdom av de framgångsrika metoder som utvecklades i medlemsstaterna under den första omgången.

2.6 Regionkommittén välkomnar det stöd som skall ges för att komma till rätta med den nya utmaning som romernas situation och offren för människohandel utgör. Regionkommittén menar att dessa och andra nya utmaningar inom EU bör tas upp på rätt nivå – lokalt, regionalt eller nationellt – och att de inte bör inverka negativt på andra grupper som behöver stöd.

2.7 Regionkommittén anser att det är viktigt att alla länder håller samma tidtabell i syfte att underlätta att det inrättas gränsöverskridande partnerskap i rätt tid. Tidsgränserna bör

vara desamma för att de skall kunna fungera som effektiva partnerskap. Detta var inte fallet vid den första omgången. Att kommissionen inser betydelsen av detta ser kommittén som positivt.

2.8 Regionkommittén välkomnar möjligheten att i den andra omgången bygga vidare på de tematiska nätverksgruppernas verksamhet på nationell och europeisk nivå, och vi hoppas att kommissionen kan konstatera att detta ger ökade resultat och effekter i den andra omgången. Begreppet tematiska grupper utvecklades relativt långsamt i den första omgången. Regionkommittén anser att förvaltningsmyndigheterna kan spela en viktig roll dels genom att stödja att utvecklingspartnerskap deltar, dels genom att vara aktiva när det gäller att ta fram viktiga personer och metoder i syfte att maximera effekterna av partnerskapens arbete. Det vore värdefullt med en större samverkan mellan de tematiska grupper som ansvarar för att utarbeta medlemsstaternas och EU:s dokument med koppling till den europeiska sysselsättningsstrategin och den sociala integrationspolitiken. Det skulle underlätta integreringen, som betraktas som en utmaning.

2.9 Regionkommittén välkomnar de förslag till mainstreaming som innebär att beslutsfattarna och programmets mål 1, 2 och 3 får bidrag från Equal. Regionkommittén rekommenderar att de tematiska grupperna formellt kopplas till detta.

2.10 Regionkommittén anser att det är viktigt att man inte förlorar fördelarna med gränsöverskridande arbete på sysselsättningsområdet efter 2006. Vi rekommenderar därför ett gränsöverskridande inslag i Europeiska kommissionens förslag om att ESF-programmen skall ersätta de befintliga programmen (även inom det regionala ERUF-programmet).

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om främjande av kooperativa föreningar i Europa"

(2004/C 318/05)

BAKGRUND

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om främjande av kooperativa föreningar i Europa (KOM(2004) 18 slutlig).

Kommissionens beslut av den 23 februari 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga.

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 19 juni 2003 att ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i frågan.

Företagande i kooperativform har inte fått tillräcklig uppmärksamhet i unionens politik för företag och entreprenörskap eller inom offentliga företagstjänster, särskilt när det gäller bildandet av nya kooperativa företag inom nya verksamhetssektorer.

För att Lissabonmålen skall uppnås bör alla former av företag främjas och stödjas på lika villkor.

De kooperativa företagen är en beståndsdel i det europeiska samhället och en viktig faktor vid lösning av ekonomiska och sociala problem på många samhällsområden.

Regionkommitténs utkast till yttrande (CdR 97/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 30 april 2004. Föredragande var Irma Pellinen, kommunfullmäktigeordförande i Haukipudas, ledamot av landskapsfullmäktige i Norra Österbottens förbund (FI-PSE).

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni)

1 Regionkommitténs ståndpunkt

dessas när det gäller små och medelstora företags erfarenheter av kooperativ verksamhet.

1.1 Regionkommittén ställer sig positiv till kommissionens meddelande om främjande av kooperativ i EU med syfte att stödja denna verksamhetsform över hela Europa. Målet är att göra kooperativ verksamhet mer känd och att öka förståelsen för särdragen i denna verksamhetsform. Att sprida kunskap om den kooperativa verksamhetsformen, att vidareutveckla lagstiftningen om kooperativ samt att förbättra och bevara kooperativens ställning och resultat tjänar gemenskapens intressen.

1.5 ReK stöder att metoder tas fram för att erhålla noggrannare statistiska uppgifter om kooperativ verksamhet.

1.2 ReK delar kommissionens uppfattning om kooperativens möjligheter att bidra till ökat samarbete mellan små och medelstora företag och till stärkt marknadsställning för dessa samt till produktion av tjänster av hög kvalitet för medlemmarna, särskilt när det gäller närservice som hälsovård, social trygghet och välfärd. Vid uppbyggnaden av ett kunskapsbaserat samhälle kan även arbetsk kooperativ som ägs av arbetstagarna vara värdefulla.

1.6 Det vore värdefullt att kooperativ deltar i program som berör fostran, utbildning, livslångt lärande och e-lärande samt stöder universitet och sekundärskolor att starta utbildningsprogram för ledning av kooperativ.

1.3 ReK ser vikten av kommissionens strävanden efter att finna lösningar på hur små och medelstora företag skall uppmuntras och ges möjligheter till att använda kooperativa verksamhetsformer som ett instrument för att inleda gemensam affärsverksamhet eller bilda gemensamma grupperingar.

1.7 Det är av största vikt att goda erfarenheter av offentliga företagsstöd som erbjuds kooperativ uppmärksammas och spridas.

1.4 Det är viktigt att ett strukturerat informationsutbyte organiseras och att man tar fram goda metoder och sprider

1.8 Finansieringen av kooperativ är viktig. Man bör överväga möjligheten att införa en hänvisning till kooperativ när det gäller medel från Europeiska investeringsfonden, särskilt sådana medel från fonden som ingår i det fleråriga programmet för företagsverksamhet och entreprenörskap med särskild hänsyn till små och medelstora företag ("Multi-Annual Programme for Enterprise and Entrepreneurship and in particular for small and medium-sized enterprises"). Samtidigt skall målet vara att göra kooperativen fullt delaktiga i gemenskapsprogram och i tillgången till information om dessa program.

1.9 ReK stöder kommissionens avsikt att studera initiativ och goda metoder samt bestämmelser för sociala kooperativ.

1.10 ReK uppmuntrar kommissionen att ta upp samtal med medlemsstaterna om tillämpningen av förordningen och direktivet på stadgan för europeiska kooperativa föreningar (SCE).

1.11 ReK stöder kommissionens insatser för att utveckla lagstiftningen om kooperativ i samarbete med medlemsstaterna.

1.12 ReK stöder strävandena efter att utarbeta "lagmallar" för lagstiftningen om kooperativ.

1.13 Det är viktigt att utvärderingen av SCE-förordningen ger stort utrymme åt förenkling av reglerna genom att alltid föreslå gemensamma europeiska regler då detta är möjligt.

1.14 ReK understryker att kooperativen har en viktig uppgift i utvecklingen av jordbruket i de nya medlemsstaterna genom samarbete vid anskaffning av materiel till gårdarna, marknadsföring av produkterna och utveckling av produktionen.

2 Regionkommitténs rekommendationer

2.1 ReK uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att snarast utreda möjligheterna att genomföra och stödja en rad intressegruppers projekt då dessa har som syfte att öka kunskapen hos offentliga myndigheter och privata affärsidkare om möjligheten att bilda ett kooperativt företag eller en kooperativ grupp av småföretag.

2.2 Det vore värdefullt att kommissionen utreder möjligheterna att anordna ett strukturerat utbyte av kunskap och erfarenheter samt att uppmärksamma för goda metoder i anslutning till affärsverksamhet i kooperativ form. Kommissionen bör i samarbete med medlemsstaterna och olika intressegrupper utreda behovet av att jämföra nationell politik och praxis i olika länder.

2.3 ReK uppmuntrar till försök med satellitmetoden och andra undersökningsmetoder i syfte att ta fram statistik om kooperativ i Europa.

2.4 Det är viktigt att kooperativen får delta i och påverka program som gäller livslångt lärande, utbildning, fostran, e-lärande osv., särskilt inom sådana internationella projekt och sakkunnignätverk som kan leda till att nya goda metoder uppstår inom nydanande sektorer.

2.5 Det vore värdefullt att uppmärksamma och sprida goda metoder när det gäller tillhandahållande av offentligt verksamhetsstöd.

2.6 Det är viktigt att snarast utreda om det är möjligt att lägga till en särskild hänvisning till kooperativen i Europeiska investeringsfondens budget som omfattar det fleråriga programmet för företagsverksamhet och entreprenörskap, särskilt till den del som gäller små och medelstora företag. Dessutom bör man se till att kooperativ kan omfattas av gemenskapsprogram och att de har fullständig tillgång till information om programmen.

2.7 ReK uppmanar kommissionen att studera strategier, goda metoder och bestämmelser gällande sociala kooperativ samt i förlängningen kooperativens sociala och sysselsättningsfrämjande betydelse i Europa och att avge rapporter om detta till gemenskapsinstitutionerna.

2.8 Kommittén rekommenderar att kommissionen inom en nära framtid inleder diskussioner med medlemsstaterna och de myndigheter som ansvarar för genomförandet av de alleuropeiska bestämmelserna om kooperativ. Diskussioner bör föras framför allt om sådana frågor där nationella åtgärder behövs eller nationell lagstiftning gäller.

2.9 ReK vill se ett aktivt samarbete med de offentliga myndigheterna, särskilt i de nya medlemsstaterna. Syftet med detta är att förbättra lagstiftningen om kooperativ. Kommissionen bör även kräva att medlemsstaterna på förhand, i beredningsskedet, anmäler till kommissionen och andra medlemsstater om det finns planer på att ändra bestämmelserna om kooperativ. Rapportering skall även ske innan ny lagstiftning antas.

2.10 Regionkommittén anser det vara värdefullt att kommissionen uppmanar nationella och europeiska intresseorganisationer att ta initiativ och ge förslag på "lagmallar" samt att kommissionen önskar bistå vid utformningen av dessa.

2.11 ReK ser gärna att kommissionen aktivt följer upp genomförandet av den alleuropeiska kooperativlagstiftningen samt noterar behov av ändringar. Därmed kan man om det är möjligt förenkla och förstärka bestämmelserna fem år efter att de börjat tillämpas.

2.12 Det är viktigt att kommissionen försäkrar sig om att insatser som görs av kooperativ och andra företag inom den sociala ekonomin tas till vara vid utvecklingen av jordbruket genom gemenskapsinitiativ.

2.13 Kommissionen och medlemsstaterna bör undersöka möjligheterna att ge kooperativen skattelättnader med hänvisning till deras regionala och sociala betydelse och på villkor att det handlar om kooperativ som i grund och botten respekterar Kooperationens ursprungliga grundprinciper, det vill säga principerna om demokrati, solidaritet och att medlemmarna, oavsett om det rör sig om medarbetare eller konsumenter, direkt tar på sig rollen som företagare.

2.14 Regionkommittén vill betona de möjligheter som kooperativa företag öppnar för lokal ekonomi och för av utvecklingen av nya innovativa sysselsättningsmetoder på regional och lokal nivå.

2.15 Regionkommittén uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att aktivt främja inrättandet av kooperativ (i synnerhet marknadsföringskooperativ) inom de nya typerna av jordbruks- och landsbygdsverksamhet, exempelvis ekologiskt jordbruk, vattenbruk osv. Det skulle bland annat kunna röra sig om utbildningsverksamhet, befrämjande åtgärder, juridisk rådgivning och kartläggning av medverkande.

2.16 ReK uppmuntrar kommuner och regioner att i högre grad än i dag beakta företagsverksamhet i kooperativ form i sin näringspolitik.

2.17 Kooperativa företag erbjuder nya möjligheter till sysselsättning, tjänster och ekonomiskt uppsving i avlägsna och kapitalfattiga områden.

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster"

(2004/C 318/06)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster, KOM(2003) 739 slutlig – 2003/0300 (COD),

rådets beslut av den 23 januari 2004 att rådfråga kommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 175,

ordförandens beslut av den 4 november 2002 att ge utskottet för hållbar utveckling i uppdrag att utarbeta yttrandet i ärendet,

rådets beslut av den 25 april 2002 om godkännande, på Europeiska gemenskapens vägnar, av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och gemensamt fullgörande av åtaganden inom ramen för detta (2002/358/EG) ⁽¹⁾,

Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG av den 11 februari 2004 om en mekanism för övervakning av utsläpp av växthusgaser inom gemenskapen och för genomförande av Kyotoprotokollet (280/2004/EG) ⁽²⁾,

Europaparlamentets och rådets direktiv 96/92/EG av den 19 december 1996 om gemensamma regler för den inre marknaden för el ⁽³⁾,

⁽¹⁾ EGT L 130, 15.2.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 49, 19.2.2004, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 27, 30.1.1997, s. 20.

Regionkommitténs yttranden av den 18 september 1997 om "Klimatförändringarna och energin" – CdR 104/1997 fin ⁽¹⁾– och av den 14 mars 2002 om "Rådets beslut av den 25 april 2002 om godkännande, på Europeiska gemenskapens vägnar, av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och gemensamt fullgörande av åtaganden inom ramen för detta" – CdR 458/2001 fin ⁽²⁾,

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande om Europeiska gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram "Miljö 2010: Vår framtid – vårt val" – Sjätte miljöhandlingsprogrammet och förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om gemenskapens miljöhandlingsprogram för perioden 2001–2010, (KOM(2001) 31 slutlig – CdR 36/2001 fin ⁽³⁾),

och av följande skäl:

1. En effektivare slutanvändning av energi är absolut nödvändig för att skydda miljön, minska energiefterfrågan och uppnå de mål som fastställdes i Kyoto och en vidareutveckling av marknaden för effektiv slutanvändning av energi och för energitjänster blir ett viktigt bidrag i detta sammanhang.
2. De regionala och kommunala myndigheterna i Europa har under många år varit föregångare när det gäller att spara energi, t.ex. genom användning av förnybara energikällor och försök med intelligenta energisystem.
3. Även många regionala och kommunala myndigheter i Europa har förbundit sig att uppfylla Kyoto-målen.
4. Behovet av att spara energi måste först förankras bland medborgarna, och de kommunala och regionala myndigheterna kan eftersom de befinner sig närmast medborgarna hjälpa till med detta, men då måste Europeiska unionen skapa det svängrum som behövs.

det utkast till yttrande (CdR 92/2004 rév. 1) som antogs den 3 maj 2004 av utskottet för hållbar utveckling (föredragande: Eberhard Sinner, minister i Bayerns delstatsregering, med ansvar för EU- och regionfrågor (DE–PPE)),

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 17 juni 2004).

1. Regionkommitténs ståndpunkt

Kommitténs bedömning

1.1 Regionkommittén anser liksom kommissionen att en effektivare slutanvändning av energi är ett viktigt mål. Regionkommittén gläder sig åt kommissionens föresats att bidra till att marknaden för effektiv slutanvändning av energi och energitjänster vidareutvecklas. Regionkommittén anser att marknaden för energitjänster och effektiv energianvändning måste stärkas så att utsläppen kan reduceras och den hållbara utvecklingen främjas.

1.2 Regionkommittén anser att förslaget till direktiv i princip är rätt sätt att uppnå dessa mål.

1.3 Regionkommittén ställer sig förbehållslöst bakom målet om klimatskydd och den skyldighet att minska utsläppen som följer av detta. Medlemsstaterna, regionerna och kommunerna har också redan vidtagit en mängd åtgärder för att fullgöra denna skyldighet (t.ex. den tyska lag om energisparande som antogs av Förbundsdagen den 1 april 2004). Hit hör också insatserna för att förbättra effektiviteten i energianvändningen inom all slags konsumtion.

1.4 Regionkommittén anser att åtgärderna för att öka effektiviteten i energianvändningen, t.ex. genom att slutanvändarna sparar energi och företagen erbjuder energitjänster, bör genomföras inom ramen för konkurrensutsatta marknader, samtidigt som man betonar vikten av att prioritera offentliga tjänster så att de även i fortsättningen kan ta sitt ansvar i fråga om kvalitet, säkerhet och tillgänglighet.

1.5 Regionkommittén ifrågasätter inte behovet av lämpliga ramvillkor för en betydande ökning av effektiviteten i slutanvändningen. Detta kan bäst uppnås genom att efterfrågan på lämpliga metoder och förfaranden stimuleras och ökar. Förslaget att i stället tvinga företagen att erbjuda sådana tjänster verkar dock problematiskt. Företagen skulle i så fall tvingas ha förfaranden och metoder på lager som ingen köpare kan tvingas efterfråga, vilket kommer att leda att konsumenten får betala ett högre slutpris.

1.6 Regionkommittén anser att förslaget till direktiv i vissa delar strider mot systemet eftersom viktiga strukturer inom den inre marknaden för energi förbises. I förslaget föreslås att medlemsstaterna skall vara skyldiga att se till att leverantörer eller distributörer i alla sektorer för slutanvändning av energi delvis kostnadsfritt erbjuder sina kunder energitjänster och åtgärder för effektiv energianvändning. På en öppen marknad kan man dock knappast styra utbudet. Dessutom är de marknadsaktörer som berörs i egenskap av oberoende distributionsföretag och detaljister som är nya på marknaden alldeles för olika för att man skall kunna underkasta dem samma eller liknande regleringar.

⁽¹⁾ EGT C 379, 15.12.1997, s. 11.

⁽²⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 59.

⁽³⁾ EGT C 357, 14.12.2001, s. 44.

1.7 Regionkommittén anser att skyldigheten för nätförvaltare att erbjuda och tillhandahålla slutkunderna energitjänster är oförenlig med direktivet om den inre marknaden.

1.8 Regionkommittén anser det inte alltid lämpligt att lägga avsevärda krafter på att bygga upp nya myndighetsstrukturer med övervaknings- och granskningsuppgifter i syfte att öka effektiviteten i den slutliga energianvändningen och driva på utvecklingen av marknaden för effektiv energianvändning och energitjänster. Medlemsstaterna bör ha rätt att utnyttja befintliga organ för att sköta dessa uppgifter. Enligt förslaget till direktiv bör kostnaderna för sparåtgärderna inte överstiga nyttan. Eftersom det dock är oklart hur denna kostnadseffektivitetsanalys skall genomföras är inte denna förpliktelse något annat än en programförklaring utan praktisk betydelse, med påföljd att kostnaderna kan stiga fullständigt ohämmat i förhållande till nyttan. Det finns därför anledning att frukta att den överföring av vissa kostnader via distributionsavgifterna som kan ske enligt artikel 10 b i förslaget till direktiv påbörjas slutanvändarna.

1.9 Regionkommittén kräver att fastställandet av en enhetlig effektivitetsökning på 1 % för alla medlemsstater inte får leda till konkurrenssnedvridningar, eftersom de medlemsstater som redan har uppnått en hög effektivitetsnivå endast kan uppnå ytterligare effektivitetsökningar till förhållandevis höga kostnader. Garantier måste ges för att de ansträngningar som medlemsstaterna redan har gjort tas i beaktande. Det i förslaget Bilaga I angivna beaktandet av energibesparingar som medlemsstaterna genomfört sedan 1991 måste ske på ett sådant sätt att konkurrenssnedvridningar undviks. Dessutom är ReK emot att de offentliga myndigheterna får oproportionerligt tunga bördor och kräver likabehandling av den offentliga och den privata sektorn.

1.10 Regionkommittén anser att de föreslagna åtgärderna, t.ex. det enhetliga sparmålet, skapandet av nya övervakningsbyråkratier eller tvångsmarknader för energitjänster, med tanke på räckvidden och intensiteten är ett mycket långtgående ingrepp i medlemsstaternas energipolitik.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Regionkommittén uppmanar kommissionen att trots den mycket glädjande målsättningen med förslaget omarbete utkastet i viktiga avseenden. Syftet med omarbetningen bör framför allt vara att vidareutveckla och stärka efterfrågan på energitjänster genom information, rådgivning och insatser. I detta sammanhang föreslår Regionkommittén en informationskampanj över hela EU för att öka medvetenheten om miljöfördelarna med energisparande.

2.2 Regionkommittén ber kommissionen att beakta subsidiaritetsprincipen såtillvida att den även i framtiden överläter till medlemsstaterna, regionerna och kommunerna att avgöra vilka företag för tillhandahållande av energitjänster som skall erhålla behörighet, certifiering eller ackreditering, att övervaka energibesiktningssystemen och marknaden för energitjänster, att ställa upp program för effektiv energianvändning samt att skapa finansieringsmöjligheter under offentlig tillsyn.

2.3 Regionkommittén föreslår att bestämmelserna görs mindre detaljerade så att de blir förenliga med kommissionens intresse av en avreglering, avbyråkratisering och förenkling.

2.4 Regionkommittén uppmanar kommissionen att inte belasta den offentliga sektorn med oproportionerligt tunga bördor vad gäller energisparmålet. Den offentliga och privata sektorn borde ha ett lika stort ansvar när det gäller att bidra till det övergripande målet om ökad energieffektivitet.

2.5 Regionkommittén vill rikta kommissionens uppmärksamhet på att man för att fullgöra skyldigheterna enligt direktivförslaget måste vidta övervakningsåtgärder, samla in uppgifter och sammanställa rapporter till kommissionen. Därför måste personalkapaciteten utökas ytterligare – vilket inte krävts tidigare – inte bara inom den offentliga förvaltningen utan även i företagen, t.ex. för att samla in och skicka vidare sådana uppgifter om slutkunderna som tidigare inte varit relevanta (t.ex. om eldningsolja) och för tillhandahållandet av energitjänster. Detta bör beaktas och planeras i lagstiftningen.

2.6 Regionkommittén påminner kommissionen om att det nya direktivförslaget måste stämma överens helt och hållet med målsättningarna för all lagstiftning på energiområdet, framför allt direktivet om den inre marknaden för energi.

Bryssel den 17 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om e-förvaltningens roll i Europas framtid"

(2004/C 318/07)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Europeiska kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om "Meddelande om E-förvaltningens roll i Europas framtid" (KOM(2003) 567 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 26 september 2003 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket,

ordförandens beslut av den 6 november 2003 att ge utskottet för kultur och utbildning i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

ministerdeklarationen från konferensen om e-förvaltning den 8 juli 2003 i Como, Italien,

Regionkommitténs yttrande om eEurope 2005: Ett informationssamhälle för alla (CdR 136/2002 fin),

Regionkommitténs yttrande om Driftskompatibla alleuropeiska e-förvaltningstjänster för offentliga förvaltningar, företag och medborgare (CdR 247/2003 fin),

Regionkommitténs yttrande om eEurope 2002: Utarbetande av ramvillkor för EU avseende utnyttjande av information från den offentliga sektorn (CdR 134/2002 fin),

det utkast till yttrande (CdR 392/2003) som antogs av utskottet för utbildning och kultur den 5 april 2004 (föredragande: Keith Brown, ordförande i Clackmannanshire District Council, Skottland, UK-AE)

och av följande skäl:

- 1) E-förvaltning bidrar inte enbart till effektiviteten inom den offentliga administrationen, utan även till demokratin genom att förbättra förvaltningen och medborgarnas engagemang i det offentliga livet.
- 2) Det finns behov av åtaganden på hög politisk nivå för att inrätta strukturer för e-förvaltning och e-tjänster. De flesta rättsliga hinder föreligger inte på EU-nivå, utan snarare på nationell, regional och lokal nivå.
- 3) Traditionerna och rättssystemen i nuvarande och framtida medlemsstater skiljer sig åt i stor utsträckning vilket gör det svårt att fastställa gemensamma standarder för tillhandahållande av offentliga tjänster.

Yttrandet antogs enhälligt vid Regionkommitténs 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni 2004).

1. Regionkommitténs synpunkter

1.1 Regionkommittén välkomnar den vikt kommissionen fäster vid e-förvaltningens roll i strävan att uppnå Lissabonmålen och betonar särskilt de lokala och regionala myndigheternas roll och bidrag när det gäller att främja och utnyttja e-förvaltningens potential med tanke på mängden tjänster den erbjuder och vikten av dessa tjänster och bestämmelser både för medborgare och företag.

1.2 Regionkommittén betonar de lokala och regionala myndigheternas särskilda karaktär när det gäller deras omfattning och närhet till medborgarna. Dessa faktorer bidrar till att driva på den innovativa utvecklingen och ge kunskap om och förståelse för användarnas behov, vilket är ytterst viktigt. Dess-

utom möjliggör dessa förhållanden ett direkt engagemang på både individ- och gemenskapsnivå, som gör det möjligt för dem att främja kompetensutveckling och få till stånd den attitydförändring som är en förutsättning för att e-förvaltning skall bli ett praktiskt och användarvänligt verktyg i praktiken.

1.3 Regionkommittén stöder beskrivningen av e-förvaltning som i huvudsak IT-användning inom myndigheter och förvaltning, i kombination med organisationsförändring och utveckling av ny kompetens.

1.4 Regionkommittén betonar hur viktigt det är att man skapar och investerar i utbildnings- och utvecklingsmöjligheter för att så många som möjligt skall kunna delta i utvecklingen av e-förvaltning.

1.5 Kommittén betonar att e-förvaltningens värde kommer att visas genom nya sätt att tillhandahålla offentliga tjänster, ökat engagemang från medborgarnas sida i de demokratiska processerna och utveckling av den offentliga verksamheten, med andra ord en omfattande modernisering av statens tjänsteförsörjning och kontakter med medborgarna.

1.6 ReK varnar dock för att en sådan förändring på alla styrelsenivåer kommer att bli kostsam och kommer att kräva omfattande och långsiktiga anslag av resurser. Samtidigt kommer det att bli nödvändigt att bevara nuvarande system under en övergångsperiod, vilket i synnerhet gäller myndigheter, som inte är verksamma i en kommersiell miljö.

1.7 Regionkommittén noterar att övergång till bredband är en förutsättning för att e-förvaltning skall införas på bred front och för att man skall kunna uppnå största möjliga växelverkan och välkomnar därför kommissionens rekommendation att alla offentliga förvaltningar skall ha bredbandsanslutning 2005. Kommittén anser att finansiellt stöd är en förutsättning för att en sådan övergång skall kunna genomföras, i synnerhet i de områden där utvecklingen av bredbandsanslutning är begränsad.

1.8 Kommittén välkomnar den åtskillnad som görs i meddelandet mellan eGovernance och eGovernment och anser att det första, vidare begreppet, som täcker omfattande sociala tjänster, är ytterst relevant för lokala och regionala myndigheters intressen.

1.9 Regionkommittén ställer sig positiv till tillämpningen av en gemensam ram för forskningsnormer för att säkerställa att kvalitativa och kvantitativa bedömningar av alla relevanta program och projekt publiceras, så att både framgångar och misslyckanden kan utvärderas korrekt och spridas och därmed bidra till att förbättra utbildning och framtida praxis.

1.10 Regionkommittén anser att partnerskap, konsortier och samriskprojekt på alla nivåer inom offentliga organ, och eventuellt inom privata organisationer både på nationell nivå och EU-nivå, är av avgörande betydelse för att man till fullo skall kunna utnyttja innovationspotentialen och undvika föråldrade forskningsmetoder, utbyta nuvarande och framtida välfungerande metoder och dra största möjliga nytta av offentliga utgifter.

1.11 Regionkommittén är medveten om den potential e-förvaltning innebär när det gäller att bevara och främja kulturell mångfald och lika tillgång till tjänster samt engagemang inom politik och processer bland regionernas invånare, med respekt för den unika roll som lokala och regionala myndigheter spelar. I detta sammanhang är forskning på hög nivå av största betydelse för utveckling av deltagarpraxis.

1.12 Regionkommittén är medveten om betydelsen av teknik som utvecklas för att öka säkerheten och respekten för privatlivet och därmed skapa förtroende hos användarna, men anser att detta måste ställas mot de risker som nya regler kan medföra och som på ett orimligt sätt kan komma att hindra elektronisk överföring av information om enskilda individer.

1.13 Regionkommittén konstaterar att detta meddelande ingår som ett led i en mer omfattande serie innovativa moderniseringsåtgärder. Sammantaget kan dessa åtgärder bidra till att på ett genomgripande sätt förbättra kontakterna mellan medborgare och regering och därmed motverka social utslagning. Ändå anser Regionkommittén att den sociala sammanhållningen kan skadas av den isolering som skapas av minskad personlig kontakt och att det är viktigt att värja sig mot detta.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Regionkommittén rekommenderar att Europeiska kommissionen, genom att främja e-förvaltning, ger prioritering åt att säkerställa gemensamma standarder, ramar för utbyte av information och effektiv driftskompatibilitet för att främja medvetenheten om alleuropeiska tjänster och bättre tillgång till information rörande nationella och regionala tjänster för alla medborgare runtom i EU. Prioritering måste också ges till data-säkerhet och säkerhet vid transaktioner. Medborgarnas förtroende och användning står i direkt samband med säkerhetsfrågor.

2.1.a Regionkommittén rekommenderar att Europeiska kommissionen ökar sina insatser för att på ett påtagligt och effektivt sätt samordna åtgärderna inom programmen för e-förvaltning, särskilt IDA, eTEN och forskningsverksamheten på området e-förvaltning under det sjätte ramprogrammet, i syfte att förbättra resultaten och dra största möjliga nytta av EU:s åtgärder för att utveckla e-förvaltning.

2.1.b Regionkommittén rekommenderar att Europeiska kommissionen fördjupar den lokala och regionala dimensionen i åtgärderna inom programmen för e-förvaltning.

2.2 Kommittén rekommenderar att statligt stöd och strukturfondsanslag ges till bredbandsteknik i områden där anslutning eventuellt inte skulle vara kommersiellt hållbar, i syfte att säkerställa e-förvaltning i alla unionens områden med särskild inriktning på områden där anslutningsgraden är låg och där utvecklingen mot ökad bredbandsanslutning är begränsad. När man fastställer det stöd som krävs för att bygga ut infrastrukturer som täcker hela territoriet måste man ta hänsyn till regionernas speciella egenskaper, särskilt deras geografiska utbredning och invånarantal.

2.3 Kommittén framhåller att man åtminstone under en övergångsperiod bör satsa på utbildningsmöjligheter som ger ökad tillgång till e-förvaltning och hjälpmedel för funktionshindrade, äldre och lågutbildade för att främja "e-integration" och eliminera riskerna för diskriminering.

2.4 Regionkommittén välkomnar påpekandet att tillhandahållande via Internet förstås inte är någon garanti för användning via Internet. Därför uppmanar ReK starkt att man noga undersöker efterfrågesidans preferenser och hinder både rörande typ av tjänst och sätt att utnyttja tjänsten, samt nyskapande på utbudssidan för att kartlägga kanaler som kan locka bredast möjliga spektrum av användare från olika geografiska områden och åldersgrupper, oberoende av kön och socioekonomisk tillhörighet.

2.5 Regionkommittén understryker att de möjligheter som IT erbjuder bör utnyttjas fullt ut vid förbättringar av kvaliteten och produktiviteten beträffande offentliga tjänster som tillhandahålls på traditionellt sätt.

2.6 Regionkommittén rekommenderar att man tillämpar en praxis som innebär att det mellan program och projekt som rör e-förvaltning och som ges offentligt stöd måste utväxlas information om uppnådda resultat, vilka fördelar initiativet har inneburit och vilka lärdomar man kan dra av det.

2.7 Kommittén anmodar kommissionen att uppmantra lokala och regionala myndigheter att erbjuda e-förvaltning på olika språk med särskild inriktning på regionala språk och minoritetsspråk.

2.8 Regionkommittén är medveten om hur komplexa utvärderingar av omfattande initiativ kan vara inom nya verksamhetsområden, men efterlyser tydliga mål redan från början och en fullständig och kritisk analys av resultaten (såväl framgångar som misslyckanden) utifrån kriterier avseende relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och funktionalitet med målsättningen att få till stånd förbättringar i framtiden

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Albert BORE

Yttrande från Regionkommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om icke begärd kommersiell kommunikation eller så kallad skräppost"

(2004/C 318/08)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om icke begärd kommersiell kommunikation eller så kallad skräppost (KOM(2004) 28 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 22 januari 2004 att rådfråga Regionkommittén i detta ärende i enlighet med EG-fördragets artikel 265 första stycket,

ordförandens beslut av den 5 april 2004 att ge utskottet för kultur och utbildning i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

Regionkommitténs yttrande om Uppföljning av gemenskapens fleråriga handlingsplan för att främja en säkrare användning av Internet genom att bekämpa olagligt och skadligt innehåll på globala nät och Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 276/1999/EG om antagande av en flerårig handlingsplan på gemenskapsnivå för att främja en säkrare användning av Internet genom att bekämpa olagligt och skadligt innehåll på globala nät (CdR 140/2002 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om antagande av ett flerårigt program (2003-2005) för övervakning av eEurope, spridning av goda arbetsmetoder och förbättrad nät- och informationssäkerhet (MODINIS) (CdR 252/2002 fin) ⁽²⁾,

⁽¹⁾ EUT C 73, 26.3.2003, s. 34.

⁽²⁾ EUT C 128, 29.5.2003, s. 19.

Regionkommitténs yttrande om eEurope – Benchmarkingrapport (KOM(2002) 62 slutlig) och eEurope 2005: Ett informationssamhälle för alla (CdR 136/2002 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om en gemensam ram för elektroniska signaturer (CdR 332/98 fin) ⁽²⁾,

Regionkommitténs yttrande om Sjätte rapporten om genomförandet av EU:s lagstiftning på telekommunikationsområdet (CdR 52/2001 fin) ⁽³⁾,

Regionkommitténs yttrande om uppföljning av grönboken om skyddet av minderåriga och den mänskliga värdigheten inom de audiovisuella tjänsterna och informationstjänsterna med förslag till rådets rekommendation och förslag till rådets beslut för att stödja en säker användning av Internet (CdR 54/98 fin) ⁽⁴⁾,

Regionkommitténs yttrande om ett europeiskt initiativ inom elektronisk handel (CdR 350/97 fin) ⁽⁵⁾,

Regionkommitténs yttrande om Nät- och informationssäkerhet: förslag till en europeisk strategi (CdR 257/2001 fin) ⁽⁶⁾,

Regionkommitténs yttrande om Ett säkrare informationssamhälle – ökad säkerhet i informationsstrukturen och bekämpning av datorrelaterad brottslighet – eEurope 2002 (KOM(2000) 890 slutlig – CdR 88/2001 fin) ⁽⁷⁾,

det utkast till yttrande (CdR 69/2004 rév. 1) som antogs av EDUC-utskottet den 5 april 2004 (föredragande: Susie Kemp, ledamot i West Berkshire Council, UK–PPE),

och av följande skäl:

- 1) Icke begärd kommersiell kommunikation via e-post, dvs. skräppost, har antagit oroväckande proportioner och ökat från 7 % av den globala e-posttrafiken 2001 till 50 % i dag.
- 2) Skräppost är inte bara ett problem när det gäller integritetsskydd, vilseledning av konsumenter, skydd av minderåriga och den mänskliga värdigheten, utan också ett kommersiellt hot. Det förorsakar extrakostnader och produktivitetsförlust för företagen, och hotar att undergräva konsumenternas förtroende.
- 3) EU antog i juli 2002 direktiv 2002/58/EG om integritet och elektronisk kommunikation, som införde principen om samtyckesbaserad marknadsföring (opt-in) för e-post, och sista dagen för direktivets genomförande var den 31 oktober 2003.
- 4) Lagstiftning är ett första steg, men det räcker inte för att förhindra skräppost. Det krävs ytterligare åtgärder för att garantera att direktivet får avsedd effekt.

Yttrandet antogs enhälligt vid Regionkommitténs 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 16 juni).

1. Regionkommitténs synpunkter

1.1 Regionkommittén ställer sig bakom kommissionens slutsats att skräppost i dag är ett av de största problemen på Internet och att det inte bara kräver ett effektivt genomdrivande av reglerna och internationellt samarbete utan också tekniska lösningar och självreglering inom näringslivet samt ökad konsumentmedvetenhet.

1.2 ReK välkomnar kommissionens strävan att uppmuntra medlemsstaterna att införliva direktiv 2002/58/EG om integritet och elektronisk kommunikation och kommissionens stöd till medlemsstaterna. Kommittén hoppas att detta stöd skall utökas till kandidatländerna efter utvidgningen i maj 2004.

1.3 Kommittén konstaterar att skräppost skapar brist på förtroende för informationsnätverk och att e-posttrafikens stora volym medför att systemen blir långsammare. Detta är ett gränsöverskridande och internationellt problem. ReK bedömer att gemenskapens politik bara kan lyckas med stöd av och i samarbete med internationella organisationer och andra tungt vägande internationella aktörer.

1.4 ReK beklagar att kommissionen inte erkänner lokala och regionala myndigheters förmåga att etablera kontakter med närområdet och allmänheten och uppmanar kommissionen att överväga i vilken mån lokala och regionala myndigheter kan bidra till att bekämpa skräppost.

⁽¹⁾ EUT C 128, 29.5.2003, s. 14.

⁽²⁾ EGT C 93, 6.4.1999, s. 33.

⁽³⁾ EGT C 19, 22.1.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT C 251, 10.8.1998, s. 51.

⁽⁵⁾ EGT C 180, 11.6.1998, s. 19.

⁽⁶⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 89.

⁽⁷⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 85.

1.5 ReK betonar att lokala och regionala myndigheter kan bidra till att bekämpa skräppost på många olika sätt. De kan bidra till att öka medvetenheten och sprida information, och de har också en roll att spela genom sin närhet till medborgarna, organisationslivet och näringslivet.

1.6 Kommittén konstaterar att den redan har föreslagit att man skall informera elever om både säkerhetsaspekter i informationssamhället och följderna av datorrelaterade brott.

1.7 Kommittén påpekar att lokala och regionala myndigheter bidrar till skyddet av allmänheten i vidaste bemärkelse.

1.8 ReK konstaterar att lokala och regionala myndigheter har en viktig roll att spela för att uppnå en balanserad utveckling av kunskaps- och informationssamhället i EU, särskilt efter utvidgningen, genom att främja den ekonomiska och sociala sammanhållningen i Europas regioner och kommuner. Lokala och regionala myndigheter har en unik möjlighet att få så många som möjligt att delta i gemenskapens åtgärder, med särskilt tonvikt på missgynnade grupper.

1.9 ReK konstaterar att lokala och regionala myndigheter har ett ansvar att inte bara utveckla tjänster via Internet, utan också informations- och kommunikationsteknik (IKT) inom livslångt lärande (eftersom datakunskap betraktas som en ny baskunskap) och hälsovård. Lokala och regionala myndigheter främjar också aktivt informationssäkerhet genom att utveckla Internetkultur och turismtjänster, förbättra tillgången till Internetjänster och, naturligtvis, genom att förbättra driftskompatibiliteten både inom myndigheterna och mellan organisationer i allmänhet. ReK anser därför att det är av avgörande betydelse att uppnå en effektiv och fri elektronisk kommunikation.

2. Regionkommitténs rekommendationer

2.1 Regionkommittén anser att det måste betonas att kandidatländerna skall engageras aktivt. Internet känner inga traditionella gränser mellan länderna och åtgärder på EU-nivå får

därför inte vara begränsade till EU:s medlemsstater. Bristfällig nät- och informationssäkerhet i mindre utvecklade regioner kan vidga den digitala klyftan mellan dem och de mest utvecklade regionerna med hög säkerhet.

2.2 Kommittén föreslår att man skall uppmuntra de internationellt viktigaste programföretagen att ägna mer forskning åt nät- och informationssäkerhet och dess direkta praktiska tillämpningar. Säkerhet bör vara en prioriterad fråga för telekommunikationstjänst- och Internetleverantörer i Europa, och det behövs också fler kopplingar till aktiviteter och organisationer utanför EU.

2.3 ReK anmodar kommissionen att utnyttja lokala och regionala myndigheters möjlighet att kommunicera med medborgarna på lokal nivå. Till exempel bibliotek, kulturcentrum och andra kommunala inrättningar kan öka medvetenheten och ge allmänheten tillgång till information. Dessa inrättningar ger direktkontakt med allmänheten, även med missgynnade grupper.

2.4 Kommittén anser att många av de problem som är förknippade med Internetsäkerhet skulle kunna lösas på lokal nivå, framför allt genom en intensiv utbildningssatsning för att öka säkerhetsmedvetandet. Lokala och regionala myndigheter kan ta fram information om kamp mot skräppost.

2.5 ReK bedömer att skolan inom ramen för sin fostrande roll skall verka för att barn och ungdomar blir noga informerade om säkerhetskraven i informationssamhället.

2.6 ReK anser att lokala och regionala myndigheter bör utnyttja sitt omfattande kontaktnät med branschorganisationer för att uppmuntra dem att agera aktivt mot skräppost.

2.7 Regionkommittén vill också betona vikten av samarbete inom EU, och särskilt de lokala och regionala myndigheternas roll i detta samarbete.

Bryssel den 16 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Framtiden för europeisk lagstiftning på det audiovisuella området"

(2004/C 318/09)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Framtiden för europeisk lagstiftning på det audiovisuella området (KOM(2003) 784 slutlig),

Europeiska kommissionens beslut av den 15 december 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i ärendet,

ordförandens beslut av den 5 april 2004 att låta utskottet för kultur och utbildning utarbeta ett yttrande i ärendet,

Regionkommitténs yttrande om vissa rättsliga aspekter på biofilm och annan audiovisuell produktion (CdR 387/2001 fin) ⁽¹⁾,

Regionkommitténs yttrande om Fjärde rapporten från kommissionen om tillämpningen av direktiv 89/552/EEG "Television utan gränser" (CdR 90/2003 fin) ⁽²⁾,

Regionkommitténs yttrande om hinder för utbredd tillgång till informationssamhällets nya tjänster och tillämpningar genom öppna plattformar inom digital-tv och tredje generationens system för mobil kommunikation och om meddelandet om övergången från analoga till digitala sändningar (från digital "övergång" till analog "nedsläckning") (CdR 308/2003 fin),

det utkast till yttrande (CdR 67/2004 rév. 1) som antogs av utskottet för kultur och utbildning den 5 april 2004 (föredragande: Dieter Schiffmann, ledamot av Rheinland-Pfalz delstatsparlament (DE-PSE)).

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén vid sin 55:e plenarsession den 16–17 juni (sammanträdet den 17 juni) följande yttrande enhälligt:

1. Regionkommitténs ståndpunkt

1.1 Regionkommittén värdesätter de audiovisuella medierna för deras roll i utvecklingen av ett pluralistiskt Europa, i värnandet av den regionala och lokala identiteten och i arbetet med att utveckla de demokratiskt lagstadgade medborgerliga rättigheterna.

1.2 Regionkommittén framhåller målsättningen att anpassa den rättsliga ramen för de audiovisuella medierna så att de med tanke på den viktiga uppgift de har kan vidareutvecklas och denna utveckling främjas.

1.3 Regionkommittén anser det nödvändigt att samtidigt beakta vissa andra överordnade mål av allmänt intresse som hänger samman med regleringen på det audiovisuella området, t.ex. konkurrens, konsumentskydd och telekommunikationsrätt, och gläder sig över att kommissionen utnyttjat detta tillfälle till att utarbeta ett meddelande om hur den europeiska lagstiftningen kan vidareutvecklas på hela det audiovisuella området.

1.4 Regionkommittén anser det meningsfullt att, just i samband med EU:s utvidgning, göra det rättsliga ramverket för den audiovisuella politiken och tidsplanen för vidareutvecklingen tydligare, så att anslutningsländerna i god tid får åtnjuta största möjliga rättssäkerhet.

1.5 Regionkommittén ser i de tekniska innovationerna, t.ex. flatskärms-tv, stora möjligheter att vidareutveckla den audiovisuella sektorn och anser att man måste ta hänsyn till denna aspekt när man fastställer ytterligare ramar.

1.6 Regionkommittén framhåller och instämmer rent generellt i kommissionens principer för en reglering på det audiovisuella området.

1.7 Regionkommittén instämmer i princip i den positiva bedömningen av direktivet "television utan gränser", att detta varit ett stabilt och säkert rättsligt ramverk för tv-sändningstjänster i EU, genom vilket den fria rörligheten för tv-tjänsterna inom EU i allt väsentligt kunnat tryggas, och hänvisar i samband med detta till sitt yttrande (CdR 90/2003 fin).

⁽¹⁾ EGT C 192, 12.8.2002, s. 15.

⁽²⁾ EUT C 256, 24.10.2003, s. 79.

1.8 Regionkommittén framhåller ursprungslandsprincipens roll som en grundprincip för den inre marknaden i den audiovisuella sektorn men delar också den oro som kommit till uttryck i samband med samrådet, oron för att tv-företag skall kunna dra nytta av mångfalden i medlemsstaternas lagstiftning och välja den medlemsstat som har den mest liberala lagstiftningen.

1.9 Regionkommittén instämmer i kommissionens bedömning att det av hänsyn till förändringarna kan behövas en grundlig omarbetning av tv-direktivet.

1.10 Med tanke på den utveckling och de förändringar som under tiden skett på den audiovisuella marknaden hade Regionkommittén därför välkomnat ett initiativ från kommissionens sida med en rask och omfattande vidareutveckling av tv-direktivet till ett sammanhängande europeiskt rättsligt ramverk avseende spridning av audiovisuellt innehåll. De tjänster som omfattas av tv-direktivet och informationssamhällets tjänster skulle då kunna omfattas av olika hög grad av reglering.

1.11 Regionkommittén anser att ytterligare frågor om tillämpningen av tv-direktivet inte bör avgöras genom tolkningsmeddelanden utan genom en snabb vidareutveckling av tv-direktivet, så att man kan uppnå den rättssäkerhet som krävs.

1.12 Regionkommittén framhåller betydelsen av att konkurrensreglerna värnas inom den audiovisuella politiken.

1.13 Regionkommittén framhåller ansvaret för att mediepluralismen bibehålls och vidareutvecklas i Europa, EU:s medlemsstater och Europas regioner.

1.14 Regionkommittén framhåller att det rättsliga ramverket är nödvändigt för informationssamhällets tjänster, t.ex. e-handel och tillgång till nya tjänster, och gläder sig över att kommissionen med tanke på kravet på en gradering av bestämmelserna inte avser att ifrågasätta distinktionen mellan informationssamhällets tjänster och de tjänster som omfattas av direktivet om television utan gränser.

1.15 Regionkommittén framhåller att det krävs en konsumentvänlig övergång från analog till digital tv- och radioutskickning och hänvisar i samband med detta till sitt yttrande (Cdr 308/2003 fin).

1.16 Regionkommittén framhåller vilken viktig plats rätten till information intar bland EU-medborgarnas individuella rättigheter och gläder sig över att kommissionen inom ramen för samrådet tagit upp frågan om rätten till information när det gäller evenemang av särskild vikt för samhället och ser en anledning till mer ingående överläggningar i samband med detta.

1.17 Regionkommittén framhåller det regionala filmfrämjandets viktiga roll och sin övertygelse om att den regionala och lokala audiovisuella produktionen håller på att bli allt viktigare och vid sidan om de nationella produktionerna utgör en motvikt till produktioner från icke-europeiska länder.

1.18 Regionkommittén framhåller att det krävs åtgärder för att främja europeiska verk och ser i programstödet för oberoende europeiska producenters verk ett viktigt bidrag till ett mångfaldigt audiovisuellt landskap i Europa, ett bidrag som framför allt också lämpar sig för att värna om och främja Europas mångfaldiga regionala och lokala arv. Regionkommittén anser dock inte att detta mål är tillräckligt uppfyllt med de kvotbestämmelser som hittills förekommit.

1.19 Regionkommittén framhåller att det krävs väl avvägda bestämmelser rörande de kvalitativa och kvantitativa förutsättningarna för reklam.

1.20 Regionkommittén gläder sig över att kommissionen står beredd att ta en vidareutveckling av rekommendationen om skyddet av minderåriga och den mänskliga värdigheten i övervägande.

1.21 Regionkommittén ser i rätten till genmäle en viktig faktor för värnandet av de mänskliga rättigheterna och yttrandefriheten och stöder planerna på att utsträcka denna rättighet till alla medier.

1.22 Regionkommittén stöder kommissionens planer på att uppdatera rekommendationen om skyddet av minderåriga och den mänskliga värdigheten med tyngdpunkt på mediekunskap, rätten till genmäle och åtgärder mot diskriminering och hets i alla medier på Internet.

1.23 Regionkommittén anser att det krävs sam- och självregleringsmodeller i de enskilda medlemsstaterna för att den nationella och regionala prägeln skall kunna komma till uttryck men stöder samtidigt planerna på en studie om samregleringsmodeller på mediaområdet för att undersöka deras inverkan på och förenlighet med EU:s rättsliga ramverk.

1.24. Regionkommittén framhåller kravet på att gemenskapen skall se till att den europeiska audiovisuella modellen blir ordentligt befäst också internationellt, i synnerhet i anslutning till WTO-förhandlingarna.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Kommitténs bedömning

2.1 Regionkommittén rekommenderar en rask omarbetning och vidareutveckling av tv-direktivet för att trygga den rättssäkerhet som krävs, också för anslutningsländerna, och anpassa tv-direktivet med avseende på den fortsatta tekniska utvecklingen.

2.2 Regionkommittén rekommenderar att man vid vidareutvecklingen av tv-direktivet och de ytterligare ramvillkoren för det audiovisuella området beaktar de audiovisuella mediernas och produktionernas viktiga roll för den regionala och lokala identitetens utveckling och stöder dessa. Det gäller därför att förhindra och/eller på nationell eller internationell nivå kompensera för sektorns överkoncentration.

2.3 Regionkommittén rekommenderar att man med tanke på den pågående konvergensen mellan media eftersträvar en avgränsning av de rättsliga bestämmelserna med avseende på innehållet i produktionerna, oberoende av teknisk plattform.

2.4 Regionkommittén anser därför att de kvalitativa reklambestämmelserna, särskilt när det gäller skyddet av minderåriga och kravet på att reklaminslag och redaktionellt innehåll skall vara tydligt åtskilda, bör bibehållas i nuvarande omfattning.

2.5 Regionkommittén föreslår dock en fortsatt översyn av de kvantitativa reklambestämmelserna med hänsyn till användarnas ökade val- och styrmöjligheter för att i samband med EU:s utvidgning genom ökad flexibilitet visa vägen till en avveckling av byråkratiska formalia.

2.6 Regionkommittén rekommenderar att reklambestämmelserna tillämpas också på så kallade nya former av reklam, t.ex. delad skärm (splitscreen), virtuell och interaktiv reklam, och att man förtydligar det rättsliga läget beträffande användningen av dessa former av reklam genom föreskrifter om åtskillnad mellan redaktionellt innehåll och reklam.

2.7 Regionkommittén gläder sig över att man inom ramen för den audiovisuella politiken tillsammans med tv-direktivet också beaktar andra regleringsområden som i allt högre grad hänger samman med denna, t.ex. konkurrenspolitiken, upphovsrätten, konsumentskyddet m.m., och rekommenderar att man i regleringsarbetet alltmer beaktar dessa samband.

2.8 Regionkommittén framhåver att man just i samband med de tio nya medlemsstaternas EU-anslutning måste arbeta för att bestämmelserna om skyddet av minderåriga och av den mänskliga värdigheten kontinuerligt skall iakttas på hela det audiovisuella området.

2.9 Regionkommittén föreslår därför att man i det förslag till uppdatering av rådets rekommendation om skyddet av minderåriga och av den mänskliga värdigheten som aviserats ökar ansträngningarna för att utarbeta effektiva instrument för själv- och samreglering, bland annat genom ett ökat utbyte av bästa metoder och nätverkssamarbete, framför allt med avseende på den digitala miljön och Internet.

2.10 Regionkommittén rekommenderar att man i det aviserade förslaget ägnar särskild uppmärksamhet åt åtgärder för att främja mediekunskapen, eftersom kommissionen med rätta fastställer följande: "att veta hur man söker information och hur man ska tolka denna är i våra dagar en mycket väsentlig

kunskap". Regionkommittén vill även rekommendera att detta viktiga förslag avseende mediekunskap skall inbegripa samtliga EU-språk och säkerställa en miniminivå av information och utrymme.

2.11 Regionkommittén anser att rätten till information bör tryggas även avseende evenemang som omfattas av exklusiva rättigheter och evenemang av särskild vikt för samhället. Regionkommittén vill med anledning av detta framhålla sin uppfattning att man bör vara flexibel när man utformar bestämmelserna för utsändning av stora evenemang i gratiskanalerna och ta hänsyn till ländernas språkliga särdrag. Man bör vidare överväga en europeisk lista över stora evenemang och på europeisk nivå förankra en rätt till korta tv-sammandrag i frågor av allmänt intresse.

2.12 Regionkommittén rekommenderar att man med tanke på den positiva utvecklingen på marknaden för audiovisuellt innehåll i Europa alltmer bör ägna sig åt frågan om att främja europeiska bio- och tv-filmer genom en övergång från de nuvarande kvotbestämmelserna i artiklarna 4 och 5 i tv-direktivet till ett starkare produktions- och distributionsstöd inom ramen för olika stödprogram. Kommittén framhåller sin uppfattning att man vid bedömningen av dessa verk framför allt bör låta sig ledas av hänsyn till bibehållandet av den europeiska kulturen samt de regionalpolitiska och ekonomiska konsekvenserna. Det bör därför utformas ett särskilt stödprogram för produktion och distribution av regional karaktär och/eller på de olika europeiska språken.

2.13 Regionkommittén återupprepar sitt förslag att man när det gäller de investeringar som krävs för övergången till digital produktion och distribution samt de regionala och lokala tv-tjänsternas höga andel egenproduktion även bör föreslå och göra det möjligt att främja regionala och lokala tv-tjänster, så att den kulturella och regionala mångfalden kan tryggas också i den digitala tv-framtiden. Vi förordar därför att man prioriterar stödet till investeringar för en digital anpassning av audiovisuella tjänster av regional karaktär.

2.14 Regionkommittén anser att man också vid en vidareutveckling av tv-direktivet bör försäkra sig om att offentlig radio och tv kan utföra sina uppgifter i enlighet med medlemsstaternas riktlinjer. Vidare bör man alltid värna stöd till och uppbackning av offentliga operatörer som svarar för en regional täckning.

Bryssel den 22 juli 2004

Regionkommitténs
ordförande
Peter STRAUB

Yttrande från Regionkommittén om "Förslag till rådets beslut om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2005–2010"

(2004/C 318/10)

REGIONKOMMITTÉN HAR AVGETT DETTA YTTRANDE

med beaktande av

kommissionens förslag till rådets beslut om inrättande av Europeiska flyktingfonden för perioden 2005–2010 (KOM(2004) 102 slutlig, 2004/0032 CNS),

rådets beslut av den 23 februari 2004 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget rådfråga Regionkommittén i denna fråga,

ordförandens beslut av den 6 november 2003 att ge utskottet för yttre förbindelser i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet,

fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.2 b i detta,

Regionkommitténs yttrande om "Förslag till rådets beslut om bildande av en europeisk flyktingfond" (KOM(1999) 686 slutlig – 1999/0274 CNS, CdR 80/2000 fin ⁽¹⁾),

Regionkommitténs yttrande om "Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om invandring, integration och sysselsättning" (KOM(2003) 336 slutlig, CdR 223/2003 fin ⁽²⁾),

andra yttranden som särskilt behandlar flyktingpolitiken (CdR 90/2001 fin ⁽³⁾, CdR 214/2001 fin ⁽⁴⁾, CdR 93/2002 fin ⁽⁵⁾, CdR 249/2003 fin ⁽⁶⁾),

det utkast till yttrande (CdR 80/2004 rév. 1) som antogs av RELEX-utskottet den 4 maj 2004 (föredragande: Gustaf Skuthälla, FI-ELDR),

och av följande skäl:

- 1) Den andra etappen av Europeiska flyktingfonden bör bli ett effektivare och viktigare instrument i strävandena att uppnå de centrala mål som uppställts för flyktingfonden, nämligen ansvarsfördelning mellan staterna och införande av en gemensam asylpolitik i alla medlemsstater.
- 2) För att man skall kunna uppnå de mål som uppställts måste tillräckliga anslag avsättas för fonden under hela den period som fonden täcker, och utvidgningen och de nya medlemsstaternas behov måste särskilt beaktas.

Yttrandet antogs vid Regionkommitténs 55:e plenarsession den 16–17 juni 2004 (sammanträdet den 17 juni).

1 Regionkommitténs ståndpunkt

Kommitténs bedömning

1.1 Regionkommittén godtar kommissionens förslag med de ändringar som föreslås nedan.

1.2 ReK uppskattar det arbete som kommissionen, medlemsstaterna, regionerna, kommunerna, berörda organisationer, flyktningarna själva och även andra aktörer har utfört för att uppnå de mål som uppställts för Europeiska flyktingfondens första etapp.

1.3 ReK uppskattar kommissionens arbete med att utforma det nya förslaget, och anser att man har lyckats beakta en stor del av resultaten av den första etappens utvärdering samt bedömningar som gjorts av olika aktörer.

1.4 Regionkommittén anser att den princip och det system som föreslås för ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna är rättvisa.

1.5 Kommittén anser att den föreslagna nivån på fasta anslag som skall reserveras för genomförande av åtgärder i medlemsstaterna och nivån på det tekniska och administrativa stödet utgör ovillkorliga miniminivåer för att man skall kunna garantera att alla medlemsstater deltar i programmet och utvecklar sina egna system så att de motsvarar den allmänna europeiska nivån. ReK betonar att det även i de medlemsstater som deltog i Europeiska flyktingfondens första etapp finns ett behov av fortsatt utbildning och vägledning, särskilt av de lokala aktörerna, för att dessa skall kunna genomföra projekt av hög kvalitet.

⁽¹⁾ EGT C 317, 6.11.2000, s.4.

⁽²⁾ EGT C 109, 30.4.2004, s. 46.

⁽³⁾ EGT C 19, 22.1.2002, s.20.

⁽⁴⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 85.

⁽⁵⁾ EGT C 278, 14.11.2002, s. 44.

⁽⁶⁾ EUT C 23, 27.1.2004, s. 30.

1.6 ReK anser att det är viktigt att säkerställa att alla personer i medlemsstaterna som åtnjuter internationellt skydd omfattas av de åtgärder som vidtas inom ramen för fonden, oberoende av genom vilket nationellt förfarande de har kommit till medlemsstaten. Kommittén anser också att det är viktigt att man vid genomförandet av programmet särskilt beaktar behoven hos de flyktingar som är mest utsatta. Dessa är till exempel minderåriga utan medföljande vuxen, ensamstående mödrar, ensamma kvinnor, personer som utsatts för tortyr eller annan omänsklig och förnedrande behandling, personer som blivit utnyttjade samt personer som behöver särskild medicinsk omvårdnad.

1.7 Kommittén stöder kommissionens förslag om en övergripande syn på asylpolitiken som innebär att man med anslag ur fonden kan förbättra de asylsökandes förhållanden, främja deras integration och underlätta deras återvändande till ursprungslandet, samtidigt som de lokala, regionala och nationella förhållandena beaktas.

1.8 Det är viktigt att man utöver nationella åtgärder också finansierar gemenskapsåtgärder samt åtgärder av brådskande karaktär. Gemenskapsåtgärder kan utformas till ett viktigt redskap för strategisk planering och utveckling på EU-nivå, om man med deras hjälp utvecklar omfattande konkreta projekt på politisk nivå samt på lokal och regional nivå som kompletterar varandra. En tillräckligt stor andel av fondmedlen bör kunna reserveras för gemenskapsåtgärder, med hänsyn till åtgärder som inbördes komplementaritet och ett öppet genomförande.

1.9 Kommittén betonar att följderna av att ta emot asylsökande och flyktingar framkommer tydligast i de lokalsamhällen som tar emot dessa grupper och yrkar på att de lokala och regionala myndigheterna skall göras delaktiga i beslut som

berör mottagande och integration av dessa grupper i lokalsamhällena.

1.10. ReK framhåller att en av nyckelfrågorna i en europeisk flykting- och asylpolitik som respekterar de mänskliga rättigheterna är främjandet av integrationen, och att en framgångsrik lösning på denna fråga är av avgörande betydelse för att en balanserad utveckling skall kunna ske i lokalsamhällena även i framtiden.

1.11. Kommittén betonar allas rätt att återvända till sitt hemland på ett frivilligt och tryggt sätt som respekterar människovärdet.

1.12. Regionkommittén stöder kommissionens strävanden att med hjälp av en flerårig programplanering förbättra den strategiska planeringen av programmet.

1.13. ReK betonar att den strategiska planeringen bör ske genom ett äkta och öppet samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna, oberoende av om det är fråga om åtgärder i medlemsstaterna, gemenskapsåtgärder eller brådskande åtgärder.

1.14. ReK framhåller särskilt att de regionala och lokala aktörerna har en viktig roll eftersom de bär ansvaret för mottagandet av asylsökande och flyktingar samt för åtgärder som främjar integrationen av dessa. Kommittén beklagar därför att kommissionen i sitt förslag inte har lyckats säkerställa ett tillräckligt omfattande samråd med de lokala och regionala myndigheterna i samband med planeringen av programmets genomförande och besluten beträffande finansieringen av programmet. I förslaget har man inte heller kunnat säkerställa att de lokala och regionala aktörerna ges möjlighet att delta i gemenskapsåtgärder genom att bidra till utvecklingen av goda metoder.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Rekommendation 1

Skäl 4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(4) För att skydda rättigheterna för personer som behöver internationellt skydd är det nödvändigt att stödja medlemsstaternas ansträngningar för att säkerställa att flyktingar och fördrivna personer tas emot på lämpligt sätt, att asyلفörfarandena är rättvisa och effektiva samt att asylsystemen förbättras.	(4) För att skydda rättigheterna för personer som behöver internationellt skydd är det nödvändigt att stödja <u>och förbättra</u> medlemsstaternas ansträngningar för att säkerställa att flyktingar och fördrivna personer tas emot på lämpligt sätt <u>med beaktande av de särskilda behov som de mest utsatta grupperna har (såsom minderåriga utan medföljande vuxen, ensamstående mödrar, ensamma kvinnor, personer som utsatts för tortyr eller omänsklig och förnedrande behandling, personer som blivit utnyttjade samt personer som behöver särskild medicinsk omvårdnad)</u> , att asyلفörfarandena är rättvisa och effektiva samt att asylsystemen förbättras.

Motivering

Det är viktigt att mottagningsförhållandena vidareutvecklas i de fall ändamålsenligheten fortfarande kan förbättras. I synnerhet när antalet asylsökande är stort är det svårt att avgöra vilka personer som är mest utsatta, varför dessa personers särskilda och oundgängliga behov inte tas i beaktande. Identifieringen av de personer som är mest utsatta underlättas av en vägledande definition på personer som hör till denna kategori. Genom lämpligt stöd, vård eller andra specialarrangemang kan man stärka dem i den situation de befinner sig i och främja en senare integration eller ett eventuellt återvändande till hemlandet.

Rekommendation 2

Skäl 8

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(8) Konkret stöd behövs för att skapa eller förbättra förutsättningarna för de flyktingar och fördrivna personer som så önskar att fatta informerade beslut om att lämna medlemsstaternas territorium och att återvända till sitt ursprungsland.	(8) Konkret stöd behövs för att skapa eller förbättra förutsättningarna för de flyktingar och fördrivna personer som så önskar att fatta informerade beslut om att lämna medlemsstaternas territorium och att återvända till sitt ursprungsland <u>på ett tryggt sätt som respekterar de mänskliga rättigheterna.</u>

Motivering

Europeiska flyktingfonden bör aldrig stödja ett återvändande i sådana situationer där man inte kan garantera att återvändandet sker tryggt och med respekt för den återvändande personens mänskliga rättigheter.

Rekommendation 3

Skäl 15

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(15) Medlemsstaternas decentraliserade genomförande av insatserna bör ge tillräckliga garantier för den närmare utformningen och kvaliteten på genomförandet, resultatet av insatserna och utvärderingen därav samt en sund ekonomisk förvaltning och kontroll av denna.	(15) Medlemsstaternas decentraliserade genomförande av insatserna bör ge tillräckliga garantier för den närmare utformningen och kvaliteten på samt <u>öppenheten hos</u> genomförandet, resultatet av insatserna och <u>utvärderingen</u> därav samt en sund ekonomisk förvaltning och kontroll av denna.

Motivering

Genomförandet skall under alla förhållanden vara öppet.

Rekommendation 4

Artikel 4.1 d (ny)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	d) <u>frivilligt återvändande för personer som har fått avslag på ansökan om sådant skydd som anges i artikel 3 punkterna 1–3, förutsatt att dessa personer inte har fått nytt medborgarskap eller lämnat medlemsstatens territorium.</u>

Motivering

Det är motiverat att med hjälp av programmet finansiera ett frivilligt återvändande även för personer som har fått avslag på sin ansökan om skydd, och inte endast för personer vars ansökningar fortfarande behandlas.

Rekommendation 5

Artikel 4.3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. I insatserna skall hänsyn tas till kön och till de mest utsatta personernas särskilda behov, även sådana personer som har utsatts för tortyr eller omänsklig och förnedrande behandling, samt barnets bästa. De insatser som föreskrivs i punkt 1 a, b och c kan omfattas av kombinerade projekt.	3. I insatserna skall hänsyn tas till kön, <u>till barnets bästa</u> och till de mest utsatta personernas särskilda behov, även <u>minderåriga utan medföljande vuxen, ensamstående mödrar, ensamma kvinnor, sådana</u> personer som har utsatts för tortyr eller omänsklig och förnedrande behandling, <u>personer som blivit utnyttjade och personer som behöver särskild medicinsk omvårdnad, samt</u> barnets bästa . De insatser som föreskrivs i punkt 1 a, b och c kan omfattas av kombinerade projekt.

Motivering

Barnets bästa föreskrivs också i internationella avtal, varför kommittén föreslår att begreppet tydligt lyfts fram i förslaget. Identifieringen av de personer som är mest utsatta underlättas av en vägledande definition på personer som hör till denna kategori. Den föreslagna förteckningen överensstämmer till exempel med den förteckning som UNHCR tillämpar.

Rekommendation 6

Artikel 6

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Bland andra följande insatser för social integration i den medlemsstat där personer som avses i artikel 4.1 b samt deras familjer har bosatt sig, kan få bidrag från fonden:	Bland andra följande insatser för social integration i den medlemsstat där personer som avses i artikel 4.1 b samt deras familjer har bosatt sig, kan få bidrag från fonden:

Motivering

[Ändringsförslaget gäller inte den svenska texten eftersom ändringen i den finska texten innebär att ordet "särskilt" ändras till "bland andra", som redan förekommer i den svenska versionen. Motiveringen till ändringen i den finska texten är följande:]

Det finns inga gemensamt fastställda indikatorer för integration eller någon gemensam ståndpunkt beträffande dessa. Därför bör man betona att de insatser som här anges endast är exempel på insatser som kan främja en integration.

Rekommendation 7

Artikel 6, strecksats 3 (ny)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	— <u>Insatser för att främja tillägnandet av mottagarlandets språk och kultur;</u>

Motivering

Språket utgör den viktigaste förutsättningen för att en person aktivt skall kunna delta i den gemenskap eller det samhälle som omger honom eller henne, varför dess betydelse bör betonas. Man kan lära sig ett språk på många olika sätt, och språket är nära förbundet med kulturen, varför stödåtgärder exempelvis inte bör begränsas enbart till utbildning.

Rekommendation 8

Artikel 6, strecksats 6

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
— Insatser som syftar till att integrera målgrupperna, där lokala myndigheter, unionsmedborgare, sammanslutningar av flyktinggrupper deltar, till exempel genom frivilligarbete, fadderverksamhet, och deltagande av yrkessammanslutningar eller fackliga organisationer.	— Insatser av de lokala och regionala myndigheterna för att främja integrationen av som syftar till att integrera målgrupperna, där lokala myndigheter, unionsmedborgare, sammanslutningar av flyktinggrupper deltar, till exempel genom frivilligarbete, fadderverksamhet, och deltagande av yrkessammanslutningar eller fackliga organisationer.

Motivering

De lokala och regionala myndigheterna kan i första hand främja integrationen genom att tillhandahålla offentliga tjänster. Då dessa tjänster organiseras bör man beakta tillgången, icke-diskriminering samt andra särskilda behov som främjar integrationen av flyktingarna. Eftersom dessa insatser är av avgörande betydelse finns det skäl att skilja mellan dessa och andra insatser på lokal nivå. Därför har det ursprungliga textförslaget specificerats och delats upp i två delar (rekommendationerna 8 och 9).

Rekommendation 9

Artikel 6, strecksats 7 (ny)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
— Insatser som syftar till att integrera målgrupperna, där lokala myndigheter, unionsmedborgare, sammanslutningar av flyktinggrupper deltar, till exempel genom frivilligarbete, fadderverksamhet, och deltagande av yrkessammanslutningar eller fackliga organisationer	— Insatser som syftar till att integrera målgrupperna, där lokala myndigheter, unionsmedborgare, sammanslutningar av flyktinggrupper deltar, till exempel genom frivilligarbete, fadderverksamhet, och deltagande av yrkessammanslutningar eller fackliga organisationer. — Insatser som syftar till att främja dessa målgruppers integration och deras dialog med lokala organ. I dessa insatser deltar flyktingarnas egna sammanslutningar och unionsmedborgare, till exempel genom frivilligarbete och fadderverksamhet eller genom yrkessammanslutningars eller fackliga organisationers verksamhet.

Motivering

Begreppet integration omfattar en dubbelriktad dialog mellan å ena sidan samhället, och mer allmänt medborgarsamhället, och å andra sidan den person som skall integreras, vilket man vill betona genom ändringsförslaget. Det finns också skäl att betona flyktingarnas eget ansvar när nya medlemmar skall integreras i samhället.

Rekommendation 10

Artikel 8.2 (ny punkt 2, nuvarande punkt 2 blir punkt 3)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>2. Vid fastställandet av stödberättigade insatser bör man framför allt säkerställa att det på lokal och regional nivå utvecklas konkreta exempel på goda metoder.</u>

Motivering

Enligt förslaget till definition av stödberättigade gemenskapsinsatser förefaller det som om stöd i första hand skall ges till aktörer på nationell eller europeisk nivå. Det är dock ofta på lokal och regional nivå som den bästa praxisen och innovativa pilotprojekt utvecklas och framför allt testas. Därför är det viktigt att säkerställa att gränsöverskridande projekt som involverar lokala och regionala aktörer genomförs.

Rekommendation 11

Artikel 9 d

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
d) Personal- och administrationskostnader för att ta emot de berörda personerna och vidta de brådskande åtgärderna;	d) Personal- och administrationskostnader för att ta emot de berörda personerna, <u>fatta beslut beträffande rätt till bosättning</u> och vidta de brådskande åtgärderna;

Motivering

Enligt den nuvarande formuleringen är det oklart om beslut beträffande rätt till bosättning skall räknas som stödberättigade insatser. Beslutsfattandet är dock en väsentlig del av genomförandet av de brådskande åtgärderna och kan orsaka omfattande kostnader.

Rekommendation 12

Artikel 12.4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
4. De ansvariga myndigheterna skall bland annat utföra följande uppgifter:	4. De ansvariga myndigheterna skall <u>med beaktande av öppenhet</u> bland annat utföra följande uppgifter:

Motivering

Genomförandet bör vara öppet under alla förhållanden och på alla nivåer.

Rekommendation 13

Artikel 12.4 a

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
a) Samråda med berörda parter inför upprättandet av den fleråriga programplaneringen, till exempel icke-statliga organisationer, lokala myndigheter, behöriga internationella organisationer och arbetsmarknadens parter;	a) Samråda med berörda parter inför upprättandet av den fleråriga programplaneringen, <u>dvs. med lokala och regionala myndigheter och även till exempel icke-statliga organisationer, lokala myndigheter</u> , behöriga internationella organisationer och arbetsmarknadens parter;

Motivering

De lokala och regionala myndigheterna är viktiga aktörer i anslutning till de insatser som berörs av flyktingfonden, eftersom de tillhandahåller tjänster och har det övergripande ansvaret. I synnerhet politiken i anslutning till mottagande och integration av asylsökande och flyktingar kan inte planeras eller genomföras i en medlemsstat utan att det sker en samordning med dessa myndigheter. Därför måste man genom beslutet säkerställa att de ansvariga myndigheterna förbereder programplaneringen i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna.

Rekommendation 14

Artikel 12.4 c

Befintlig text	Ändringsförslag
Anordna urvalsförfaranden och tilldelningsförfaranden för medfinansiering från fonden, med hänsyn till principerna om insyn, likabehandling och förbudet mot kumulering;	Anordna urvalsförfaranden och tilldelningsförfaranden för medfinansiering från fonden, med hänsyn till principerna om insyn, likabehandling och förbudet mot kumulering samt till situation och behov i medlemsstaten; vid projekturvalet bör dessutom projektets kostnadseffektivitet beaktas, med hänsyn till antalet berörda personer samt erfarenhet, sakkunskap och tillförlitlighet i de organisationer och de eventuella partnerorganisationer som har ansökt om finansiering.

Motivering

Artikel 9.3 i rådets beslut av den 28 september 2000 om inrättande av en europeisk flyktingfond (EGT L 252, 6.10.2000, s. 12 ff., europeiska flyktingfonden I) har visat sig fungera väl och bör övertas i europeiska flyktingfonden II. Främst bör de behöriga myndigheternas val av projekt i framtiden även ta hänsyn till situationen i regionen eller den lokala organisatoriska enheten och till behovet. Bedömningen utförs av regionala och lokala samordningscentra i de enskilda medlemsstaterna. Den kan inte göras av utomstående sakkunniga.

Rekommendation 15

Artikel 22.2

Befintlig text	Ändringsförslag
2. En förhandsfinansiering på 50 procent av beloppet i kommissionens årliga beslut om medfinansiering av fonden skall utbetalas till medlemsstaten inom 60 dagar efter antagandet av beslutet om medfinansiering.	2. En förhandsfinansiering på <u>70</u> 50 procent av beloppet i kommissionens årliga beslut om medfinansiering av fonden skall utbetalas till medlemsstaten inom 60 dagar efter antagandet av beslutet om medfinansiering.

Motivering

För att inte de nationella budgetarna eller budgetarna för projektparterna (icke-statliga organisationer osv.) skall belastas i alltför hög utsträckning bör villkoren för utbetalning till medlemsstaterna vara mindre stränga i fråga om förskottsbetalningen.

Bryssel den 17 juni 2004

Regionkommitténs

ordförande

Peter STRAUB